

Phagmodrupa and Jigten Sumgön
**The Vows of the Three
Vehicles**

How to Train in the Vows of Buddhist Practice

༄། །སྡོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

Original Tibetan Text
Edited by Khenchen Nyima Gyaltsen

Translations

ENGLISH

Phagmodrupa and Jigten Sumgön

The Vows of the Three Vehicles

How to Train in the Vows of Buddhist Practice

Translated by Solvej Hyveled Nielsen

Edition Garchen Stiftung: Munich 2018

ISBN 978-3-945457-18-4

GERMAN

Phagmodrupa und Jigten Sumgön

Die Gelübde der Drei Fahrzeuge

Wie man sich in den Gelübden

der buddhistischen Praxis übt

Aus dem Tibetischen von Sonam Spitz

Edition Garchen Stiftung: München 2019

ISBN 978-3-945457-20-7

RUSSIAN

Пхагмодрупа и Джигтен Сумгон

Обеты Трех Колесниц

Наставления по обетам буддийской практики

Перевод с тибетского на русский – Вита Тейване

Edition Garchen Stiftung: Мюнхен 2018

ISBN 978-3-945457-19-1

SPANISH

Pagmodrupa y Shigten Sumgon

Los votos de los tres vehículos

Una guía de adiestramiento en los votos budistas

Traducido por Gonzalo Perilhou

Edition Garchen Stiftung: Múnich 2018

ISBN 978-3-945457-18-4

Editorial Policy and Conventions of the Edition

The corrections to these Tibetan texts are based on Khenchen Nyima Gyaltzen's explanations, and when substantial corrections (i.e., changes that affect the meaning) have been made, these have been reported in footnotes according to the following conventions:

First, the part from the main text to which the note refers (*lemma*) is repeated, followed by “]”. This is followed by an abbreviation for the kind of editorial change that has been made in that case. These are either *add.* for an addition, *conj.* for a conjecture, i.e., a reading that is deemed better or more probable, and *em.* for an emendation, i.e., a reading that is held to be better. Although the distinction between *conj.* and *em.* is a subjective one, in the case of the latter there is generally a greater confidence in the correctness of the proposed change.¹ In any case, the change can be checked against the reading of the original version, as this is reported at the end of the footnote, preceded by “;”. Other changes are written out in sentences in the footnotes. Insubstantial changes, however, such as changes concerning punctuation, arrangement into paragraphs, and *sandhi* are not reported.

The small letters occurring in Phagmodrupa's text (p. 51) are notes, probably added by later masters. In the translations, however, these have been translated as part of the text.

---

¹ The usage of editorial terms here is based on Isaacson, Harunaga, *Materials for the Study of the Vaiśeṣika System*, Dissertation at Rijksuniversiteit Leiden 1995, p. 54.

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད་.....5

དབལ་པག་མོ་གྲུ་བ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་.....8

འབྲི་གྲང་ལ་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་.....11

རྒྱབས་འགོ་དང་སོ་ཐར་གྲང་སེམས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོབ་པ་འབོག་ཚོག་དང་བསྐྱབ་བྱ་.....12

གྲང་ཚུབ་སེམས་དབའི་སྐྱོབ་པ་ཉི་ཤུ་བ་.....31

སྐྱོབ་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བ་.....34

དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱུས་པ་.....66

ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་པ་.....70

ཅུ་ལྷུང་གི་རྣམ་པཤད་དོན་གསལ་སྐྱོན་མེ་.....73

༥ ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།

ནམ་དག་ངེས་འབྱུང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལ། །
གཞན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ། །
རིམ་གཉིས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་སྒྲིན་པ་ལས། །
ཕན་བདེའི་འབྱུང་བུ་ལྡན་པ་ནམས་ལ་འདུད། །

དེ་ཡང་ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྐོ་གཅིག་ལུ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། ཚོས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུགས་
བྱུང་སྟེ། གསང་བ་རིག་འཛིན་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ལ། ལག་ལེན་
དང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་སྐྱེས་
ཐོགས་མེད་བཟང་པོས། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས། །དམ་ཚོས་
བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་ནི། །དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས། །རྒྱལ་སྐྱེས་ནམས་ཀྱི་
ལག་ལེན་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གཞན་ཡང་སྐབ་དབང་འཛིན་ཉེན་གསུམ་
མགོན་གྱིས། མི་ཤེས་གཏི་ལུག་ཉེས་པ་གཞན་ལས་ཆེ། །གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེ་ནང་བསྟན་གྱི་
སྐོར་ཞུགས་སོ་བྱང་སྒྲགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་ཞུས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་རྐྱང་
གངས་དང་། ཉེས་ལྡང་བྱུང་བ་ནམས་བཤགས་ཚུལ་སོགས་རོབ་བསྐྱེས་ཞིག་མ་ཤེས་ཆོ། སྒྲོམ་
པ་དང་དབང་ཞུས་པ་དེ་དག་ལྟར་བའུ་འབྱུང་བའི་སྐོ་སྤེལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། དེས་
ན་ད་ལན་མགར་ཆེན་ཐེབས་ཅ་ཚོགས་པས་མཐུན་འགྱུར་དང་། །ཁོ་བོས་བཤད་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་
དབྱེན་ངེ་དང་། དེ་བཞིན་འཇར་མན། ལུ་རུ་སྟ། སི་བན་ནེ་ཤི་བཅས་སྐད་རིགས་བཞིའི་ཐོག་ལོ་
རྩ་བ་ཁག་གཅིག་ལྡན་འཛོམས་ཐེངས་གཉིས་གྱིས། ཚོས་རྗེ་འཛིན་ཉེན་གསུམ་མགོན་གྱིས་
མཇེད་པ་གཙོ་བོ་སོར་སྒྲོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་གཞུང་ཚན་གཅིག་ དེ་བཞིན་སྐོབ་དཔོན་ཅ་རྩ་
གོ་མིས་མཇེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་དང་། སྐོབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས་གྱིས་

མཛད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བའི་འགྲེལ་བ་མགོན་པོ་པག་མོ་གྲུ་བས་མཛད་
བ་བཅས་ཚོས་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་(སྡོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབས་བྱ་)ཞེས་པའི་དེབ་འདིར་སྤྱོད་པས་
སྤྲིན་ལྷུང་།

དེ་ཡང་སྡོམ་པ་ཉི་ལུ་བ་མཛད་པ་པོ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ། སྐྱབས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡན་
ལག་གི་ལྷུང་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་པོའི་ཐད་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བེད་མ་
བས་མཛད་པར་བཞེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་སྤྲེག་པ་རྗེ་རྗེ། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་
ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར་བཞེད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་མཚེས་ལ། འདིག་ཉེན་
གསུམ་མགོན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་གིས་
འདིར་ཡང་མཚན་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་བྱང་སྡོམ་གྱི་པམ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཀུན་དགེས་བྲག་པོས་
ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། པག་མོ་གྲུ་བས། ཉོན་མོངས་བ་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
མ་དད་པ་དང་མ་གྲུས་པ་དང་། ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིམས་བཞི་པོ་བྲལ་བ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་ལ་སློན་
བ་བཏང་ན། ཉོན་མོངས་བ་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རལ། ཡང་ན་དགག་པའི་སྐོ་
ནས་ངོ་ཚད་ཁྲིམ་ཡོད་མེད་ལ། ཉེས་དམིགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་བལྟ་བ་གཉིས། ལྷུང་བའི་
སྐོ་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལ་ད་དུང་ཡང་ཡང་བྱེད་འདོད་ལ། རང་གི་ཉེས་སྦྱོད་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ཞིང་དགའ་བ་གཉིས་ཉེ་བཞི་ཚང་བའི་ལྷུང་བ་གཞུང་དུ་བསྐྱབ་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རྩ་བའི་ལྷུང་
བའམ་པམ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ཉེས་དམིགས་སུ་
མི་ལྟ་བའི་ཐོག་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཚང་བའི་ལྷུང་བ་ནི་ཉེས་ལྷུང་འབྱིང་། ཉེས་དམིགས་
སུ་མི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་གསུམ་པམ་གང་རུང་གིས་ཟེན་པར་ཉེས་ལྷུང་ཚུང་བར་འདོག་
དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་སྐྱབས་སྡོམ་སྐྱབས་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་འདོག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱང་བ་དང་། དེ་ལ་དེར་ཤེས་ལ། ལུས་ངག་གི་སྦྱོར་བ། མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་འཚོ་བ་
འཕྲོག་ལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་འགྲོད་པ་མེད་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། བདག་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བ་
བཅས་ཡན་ལག་བདུན་ཚང་བའི་ཚེ་རྩ་ལྷུང་ངམ་པམ་བར་འདོག་པ་པག་གྲུས་གསུངས་པ་ལྟར་

རམ། ཡང་ན་ཡན་ལག་བདུན་ཚང་བའི་ཆེ་ཆ་ལྟར་དང་། དེ་བཞགས་དུས་ལས་འདས་བ་ན་པམ་
བར་འདོག་དགོས་པ་བཅས་ནི་དེས་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྤྲང་དོ། །དེ་ལྟར་སྤང་སྤང་དོ་ཤེས་པས་
བསྐབ་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་། ཉམས་ནའང་ཉེས་པ་ལས་དུས་སྤྱིར་དུ་སྤང་བུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་
མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་རྗེ་འདིག་ཉེན་གསུམ་མགོན་གྱིས། ཉམས་ལས་
མ་ཐོབ་པ་ཉེས་པ་ཆེ། གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་མོ། །

དེས་ན་དེབ་འདིར་གང་སྐབ་ཀྱིས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ལ་སྐྱུས་ཚད་གང་ལེགས་
ཀྱིས་བཞག་ཁྲིད་དང་བསྐྱར་ཞུས་བྱས་ཁུལ་ལགས་ཀྱང་། དེད་ཅག་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་ཅན་ཡིན་
གཤེས་ནོར་འཁུལ་གྱི་ཆ་ཡང་མི་ཉུང་བ་བྱུང་ཡོད་དེས་ལ། མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་བ་ཡོད་
ཞག་ཏུ་མ་བཞག་པར་གཟེགས་ཞིབ་ནན་བོས། གཟུར་གནས་ཀྱིས་ཚིག་དོན་གང་གི་ཐད་ལེགས་
སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བསྐབ་བྱ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བར་ང་ཚོས་གྲུས་པ་དང་དགའ་བས་དང་ལེན་
ཞུ་རྒྱུ་ལགས་ན་དེ་ལུགས་བཅེ་གཟེགས་ཡོང་བ་དང་།

མཐའ་དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱར་ཞུས་དང་བར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་དགོ་ཚོགས་ཇི་
སྟེད། རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགོ་རྣམས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དབལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་སྟོན་འདུན་གྱི་
མཚམས་སྟོར་དང་བཅས།

མཁན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འདར་མན་འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་མི་ལའི་སྐབ་སྟེར་
སྟེ་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་བ་༠༥ ཚེས་༠༩ གིས།

༥ དབལ་པག་མོ་གྲུ་བ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐང་།

སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། །

ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྤྱིང་པའི་གཡང་ས་ཁེགས། །

བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་ལ་གཞོལ་བ་ཡི། །

བཀའ་བརྒྱུད་སླ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚོལ། །

དེ་ལ་འདྲིར་དབལ་པག་མོ་གྲུ་བ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐང་ཅུང་ཟད་ལྷན་། ཁམས་འབྲི་ཚུའི་
རྒྱུད་མེ་ཤོད་དུ། ཡབ་ཨ་དར་དང་། དུམ་བཙུན་ཞེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་
ལྷགས་སྟག་ལོར་(1110)འབྲུངས། ཅུང་དུའི་དུས་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱ་མ་དཔ་བ་དང་། སེམས་
གནས་པ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད།

དགྲུང་ལོ་དགྲུའི་སྐབས་བྱ་བྱི་ལྷ་ཁང་དུ་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་དང་། སློབ་དཔོན་
འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་བཏགས། ཁམས་སུ་སླ་མ་བཙུ་
དུག་ཅམ་བསྟེན། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་ལ་ལུལ་ལུར་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་འབར་(1079–1154) གྱིས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱ་དམར་བ་བྱང་ཚུབ་
གྲགས་གྱིས་ལས་སློབ། ཨར་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གསང་སྟོན་བྱས་ནས། དགོ་འདུན་གྲངས་
ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས། སྟོད་ལུང་རྒྱ་དམར་བ། ལྷ་པ་ཚོས་སེང་(1109–
1169)། དབལ་ཆེན་རྒྱ་ལོ་(1203–1282)། བྱ་ལུལ་བ་ཆེན་པོ་(1075–1138)། བྱང་
སེམས་སླ་བ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སླ་མ་མང་པོའི་དུང་ནས་བྱུན་མོང་གི་གཞུང་དུ་མ་གསན། མ་
ཅིག་ཞེ་མ་(1062–1149)སོགས་བྱུང་མེད་གྱི་སླ་མ་རང་ཡང་བཙུགས་ཅམ་བསྟེན། བྱང་
བར་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་(1092–1158)ལས་ལམ་འབྲས་ཞུས་ནས་བསྐྱོམས་པས་
ཉམས་བཟང་པོ་བྱུང་། ཁམས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་སྟགས་མཉེས་པོ་མཛད། འཁོར་བར་
འབྲམས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་པོ་གང་ཡིན་དེ་སྤང་དགོས་པར་འདུག་དགོངས་པ་སྟགས་ལ་འབྲུངས་
ནས། སླ་མ་ཀུན་ལ་དྲིས་ཀྱང་སྟགས་ལ་བབ་པའི་ལན་མ་བྱུང་། སྐབས་དེར་སྐམ་པོ་པའི་མཁས་
དང་བྱུབ་པའི་རྣམ་ཐང་གསན་ཏེ་སྐམ་པོར་བྱོན་ནས། སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། འཁོར་བར་འབྲམས་པའི་

ལྷུང་གཙོ་བོ་གང་ལགས་ལྷུས་པས། དུགས་པོས་(1079–1153)ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་མ་
 ཤེས་པས་ཡིན་མོད་གསུངས། དེ་ཙམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས་ཏེ་བྱིད་ལྷུས་པ་ན། ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་རྟོགས་ནས་ངོ་ཤེས་འཕྲད་པ་ལྟར་གྱུར། དེ་ནས་
 སྐམ་པོ་བ་ལ་མངའ་བའི་དབང་བྱིད་མན་དག་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་གང་གྱི་འུ་ལ་དུ་ལྷུས་ནས་སྐྱ་
 མ་གཤེགས་བར་དུང་དུ་བཞུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས།
 རྗེ་སྐམ་པོ་བས་ང་དང་དགེ་བཤེས་ཁམས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་རྟེན་ཙམ་མེད་བྱིད་བུ་སློབ་ཆམས་
 གྱིས་གདམས་པའི་ལྷག་མ་ཆམས་ཁོང་ནས་ལྷུས་ཞེས་བཀའ་བསྐྱེད་ཏེ་ཞི་བར་གཤེགས། དེ་
 རྗེས་སློམ་ཚུལ་(1116–1169)གྱི་ཞབས་སྲིད་ལོ་གཅིག་བཞུགས། རྗེ་སྐམ་པོ་བས། ཁྱོད་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ངམ་ཤོད་རིན་གཤི་དུང་དུ་ཡོད་ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། སྲིས་སུ་པག་མོ་གྱུར་བྱོན་
 ཏེ་འཇག་སྐྱེལ་ཙམ་གྱི་བཞུགས་གནས་ལ་བཞེན་ནས་གདན་ཆགས་པས། མཚན་དངོས་དོ་རྗེ་
 རྒྱལ་བོ་ཡིན་ཡང་། པག་མོ་གྱུ་བ་དང་། མཐའ་རྩ་བར་གྲགས། ཞེད་གྲུ་ནས་རེ་གཅིག་གི་བར་འགོ་
 དོན་མཛད། སློབ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆམས་ལས་འགོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་ཆེན་
 པོའི་མཐར་ཁྱབ་པ་སྟེ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤང་བས་(1504–1566)ཚོས་འབྱུང་མཁས་
 པའི་དགའ་སྟོན་ལས། བཀའ་བརྒྱུད་ཚུགས་པའི་བུ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སློམ་གྱི་སློབ་པ་འཇིག་རྟོན་གསུམ་མགོན་(1143–
 1217)། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློམ་འབྲེད་སྤིང་རས་པད་མ་དོ་རྗེ་(1128–1188)།
 ལྷག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློམ་འབྲེད་ཐང་པ་བཟུ་ཤེས་དཔལ་(1142–1208)། ཁྱོ་སྐྱ་
 བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློམ་འབྲེད་རྒྱ་ཚ་ཀུན་ལྡན་རས་པ་(1148–1217)། སྤར་བ་བཀའ་བརྒྱུད་
 ཀྱི་སློམ་འབྲེད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་(1135–1203)། ཡེལ་བ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློམ་འབྲེད་ཡེ་
 ཤེས་བརྟེན་པ་(1134–1171)། གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློམ་འབྲེད་ཟ་ར་བ་སྐལ་
 ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་(1169–1233)། ལུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློམ་འབྲེད་སྟེ་ཕུའི་
 གྱུར་སློམ་ཆེན་པོ་ཚུལ་བྱིམས་སེང་གེ་(1144–1204)སོགས་འཁོར་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྱབ་པ་འདུས་ཏེ། ཚོགས་པ་བརྒྱུད་བརྒྱུ་ལ་གདུགས་ཐོགས་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་བྱུང་ཞིང་།
 བཞུགས་གནས་ལའང་མཐའ་རྩ་ཀུན་བཟང་ནགས་ཚལ་ཞེས་གྲགས་ལ། མི་ཆམས་གྱིས་འོག་

མིན་གྱི་ཞིང་ཟེར་བ་ནགས་ཚལ་འདི་ཁ་དང་། ལྷོན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཟེར་བ་བདེ་གཤེགས་པག་གྲུ་
 ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཟེར་བ་ད་ལྟའི་འདུས་པ་འདི་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་
 གྲགས་སོ། །དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞེས་པ་ན། ལྷུའི་བཀོད་པ་བཅུ་གཉིས་སྤྱུལ་བ་སོགས་ངོ་
 མཚར་བའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ཚིམ་པར་མཛད། དའི་ཁ་གདོང་སློན་
 པོ་འདི་ལ་སྟོས་དང་ཁྱེད་རྣམས་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བ་ཁག་ཐེག་གསུངས་ནས། དེ་གཅིག་པ་
 ལྷགས་སྟག་ལའི་(1170)པོད་ལྷ་དགྲུ་བའི་ཉེར་ལྷ་ལ་དགོངས་པ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པའི་
 ཚོ། ལྷ་གདུང་གི་ཞབས་རྗེས་དང་། ལྷར་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་
 བཞུགས་པར་སྣང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་སྟོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ངོ། །

མཚོག་གི་སྤྲོ་མར་མོས་གུས་ས་གཞི་གཤེག།

སྟོང་པོའི་སྤྱུབ་ལ་བཙོན་པའི་རྩ་བ་བཏྟམ།

མཁའ་ཁྲུབ་འགོ་ལ་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་སྟ།

སེམས་རྒྱུད་ཚོས་གྱི་འབྲས་བུས་སྤྱུག་པར་ཤོག།

༥ འབྲི་གྲུང་སྐྱོབ་པ་འཛིན་ཉེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་ལྷན་མཐུན།

མདོ་ཁམས་སུ་ཚུ་པག་(1143)ལོར་འབྲུངས། གཞིན་དུས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་མངའ་ཞིང་ཡབ་
ཚོས་པལ་ཚེར་མཁུན། པག་མོ་གྲུའི་སྐྱེན་པ་གསན་པས་དཔེ་མེད་པའི་དད་པ་འབྲུངས་ཏེ། ལྷ་བ་
ཤར་བ་ན་ཡ་གིས་ངའི་ལྷ་མ་དེ་མངའ་གྱི་ཡོད་ཚོད་དགའ་བ་ལ་སྐྱམ་པའང་བྱུང་། དེ་ནས་དབྱུས་
གཙང་དུ་བྱོན། འགོ་མགོན་གྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་ལྷ་བ་སུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་བསྟེན། དེའི་ཆེ་
ཉེན་དགོ་བསྟེན། ན་བཟའ་ར་ཐུལ་ཞིག་བཞེས་པས་དགོ་བསྟེན་ར་ཐུལ་ཅན་ཞེས་གྲགས་ལ། ལྷ་
མ་མཉེས། ཁྱོད་ལ་སྐྱོམ་ཚེན་བཟང་པོ་ཞིག་འོང་། སྐྱོམ་ཚེན་ཅམ་ལ་བཟང་བ་ཞིག་འོང་ཞེས་ལུང་
བསྟན། འགོ་མགོན་གཤེགས་ནས་ཨེ་ཚུང་ཕྱག་པར་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས་སྐོ་བྱུང་དུ་
སྐྱེན་མཛེ་དག་པོ་ཞིག་བྱུང་། རྗེ་གསེབ་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་རོ་སུས་གྲུང་མི་མཐོང་བ་ཞིག་བྱ་སྐྱེན་ནས་
བྱོན་པར་ཆས། ཡི་དམ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱི་སྐྱེ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། སྐྱེ་ཤིང་ཚུང་བས་
ཁ་བུབ་ཏུ་ཚུང་ཞིག་ལུས་པ་ན། དང་པོར་རང་གི་སྐྱེག་བསྐྱེད་བསམ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་བསམས་པས་སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་ཞིག་འབྲུངས། ས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེན་ཆབ་ཀྱིས་བརྟན། ལྷ་གདོན་དེ་སྐྱེ་ལུས་ལས་ཐོན་པོང་བ་གཟིགས། སྐྱོམ་རོ་གཅིག་གི་
ཉོགས་པ་ཐུགས་ལ་འབྲུངས་པས།ཞག་གསུམ་རོ་བཞིའི་ནངས་པར་ན། །མི་ཁོ་བོའི་ལས་ངན་རང་
སར་དག །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་བརྟེས། དགྲུང་ལོ་སོ་ལྷ་བ་ལ་པག་མོ་གྲུང་ཞང་སུམ་
ཐོག་པས་མཁན་པོ། ཅི་ལུང་པས་སྐོབ་དཔོན། གཉལ་བ་འདུལ་འཛིན་གྱིས་གསང་སྟོན་བྱས་ཏེ་
ཆིག་རྗོགས་མངོད། གཉལ་བ་འདུལ་འཛིན་ལས་མདོ་ཅ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། ཕྱིས་འབྲི་གྲུང་
དུ་བཞུགས། བསྟན་པའི་ཅ་བ་དགོ་འདུན། དེའང་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རག་ལས་པར་
གཟིགས་ནས། དཔེན་པའི་གནས་སུ་འདུག་པ་དག་གྲུང་བག་ཡངས་སུ་མི་འཇུག །ཁ་ཆེ་བཏ་ཚེན་
ཤུག་ཕྱིས་མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེལ་པར་ངོས་བཟུང་། དོན་ལྷ་བ་མི་སྲང་(1217)ལོའི་ས་ག་ལྷ་
བའི་ཆེས་ཉེར་ལྷ་ལ་གཤེགས། སྐོབ་མ་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་བཟུང་གིས་མི་ལང་ངོ། །

༡༡། །སྐྱབས་འགོ་དང་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོག་ཚོག་
དང་བསྐྱབ་བྲ། །

ན་མོ་རྩ་གུ་བྲ།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཀུན་ཀྱི་བབས། །
འགོ་བའི་བདེ་སྲིད་སྐྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚོག། །
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཛད་བྱང་བ། །
སྡོམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དག་
གིས། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྡོམ་པ་སྤང་བར་འདོད་ན། །ངན་སོང་དང་འཁོར་
བ་མའི་འོབས་བཞིན་དུ་བསམས་ལ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྡོམ་པ་དང་སྤྲོན་
པ་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས། །དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་བཤམས། །སྤམ་
ལ་ཡོན་ཕུལ། །ཐལ་མོ་སྐྱུ་པ། །ཅོག་ཕུར་བསྐྱད་ནས་རྗེས་སྐྱོས་བྲ་བ་ནི། །སྡོམ་
དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བས་དུས་འདི་ནས་
བཟུང་སྟེ། །དེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ། །རྐང་གཉེས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སངས་
རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ། །ཞེ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚོའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་འཕགས་པའི་

དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱའོ། །

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ནི། དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་ན་
བརྒྱད་དེ། རང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པའི་པན་ཡོན་དང་། རྣོམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཉེན་དུ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་དང་། འབྱུང་པོ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུ་གས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་བསྐྱབ་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་
དང་། འཕྱོགས་པར་སོང་དང་པར་འགྲོར་མི་འགྲོ་བའི་པན་ཡོན་དང་། ལམ་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་པན་ཡོན་དང་། མཐར་སྐྱ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

པན་ཡོན་དེ་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འདི་རྣམས་ལ་སློབ་དགོས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་མི་འཚལ། ཚོས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་སྤང་། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་ནས་མི་ལྷ་སྟོགས་ཅན་མི་བསྟེན་པ་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཉེན་
ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡན་ཚད་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོག་དང་བྱ་དགའི་
ཆེད་དུ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣོམ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། དགོས་ཆེད་ཁྱད་
པར་ཅན་བྱང་ན་ཡང་ཐབས་གཞན་མི་བཅའ་བ་དང་། དུས་དང་དུས་ཀྱི་
མཚོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་གར་འགྲོ་བ་དེའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་། རྟོལ་ཞིང་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི། དགོན་མཚོག་གི་རྟེན་ལ་ཕྱག་དང་མཚོད་
 པ་བྱས་ནས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་བརྟན་པོས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོས་བཏབ་ནས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། བ་འཛོལ་བའི་
 ཚུལ་དུ་བསྐྱད་ནས་རྗེས་སྒྲོམ་བྱ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་
 དུ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚེའོ། །
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག། །ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚེའོ། །
 ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག། །དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཚེའོ། །སློབ་དཔོན་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེན་
 གནས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་སྒྲོམ་བྱ། སློབ་དཔོན་
 གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །སློབ་མས་ལེགས་སོ་བྱ། སྒྲོམ་པའི་རྗེས་སྒྲོམ་བྱ་བ་ནི།
 སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 དེ་དག་གིས། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཚེས་བརྒྱད་ལ། སློག་
 གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ། སློག་གཙོད་པ་ལས་སྤང་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང། ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཚེས་
 བརྒྱད་ལ་སློག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ། སློག་གཙོད་པ་ལས་སྤང་སློག་པར་
 བགྱིད་དོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས། བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་

དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་
 པོ། །གཞན་ཡང་སློན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཙམ་པ་དེ་དག་གིས་མ་བྱིན་པ་
 ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སློང་པ་དང་། རྩོམ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། འབྲུའི་ཆང་
 དང་བཙམ་པའི་ཆང་། བག་མེད་པའི་གནས་དང་། ལྷ་གར་དང་། རོལ་མོའི་
 སྐྱ་དང་། རྩོམ་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། བྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། མལ་སྟན་མཐོན་
 པོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་སྤངས་ཏེ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། རྩོམ་བྱུང་དོ་ཙམ་གྱི་ཉ་དང་
 གནམ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་ལ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སློང་
 པ་དང་། བརྩོམ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཙམ་པའི་ཆང་། བག་མེད་
 པའི་གནས་དང་། ལྷ་དང་གར་དང་། རོལ་མོ་དང་། རྩོམ་དང་ཁ་དོག་འཆང་
 བ་དང་། བྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། མལ་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་
 སྤངས་ཏེ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་ལས་སྤར་ལོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་
 འདིས། བདག་འཕགས་པ་དག་བཙམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་
 སློབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་པོ། །ཐབས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་
 ལོ། །

མན་ཡོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟེ་བཟེད་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟན་པ་
 ལ། བཟ་བེའི་སྲིུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྩོམ་པོ་བྱམས་
 པའི་སློབས་ཀྱིས་གཞོན་སྦྱིན་ལ་རང་གི་ལ་བྱིན་ནས། བྱིད་ཀྱིས་ང་ལ་

དགའ་བར་ཤེས་གྱིས་ནས། །སློག་གཙོད་དུག་བཞིན་རྣམ་པར་སྤང་བར་
 གྱིས། །གཞན་གྱི་ཚུང་མ་དག་ལ་བསྟེན་པ་དང་། །གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་ལ་
 བརྒྱུ་པ་དང་། །ཀྱ་རེའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་དུ་སྤྲོ་བ་སྤོངས། །ཆང་གི་བཏུང་བ་སྤྱི་
 རྒྱུ་ཁ་བས་རྣམས། །ཉ་སྟོང་དུས་བཞི་ལ་ནི་ཉག་ཏུ་སྤྲངས། །ཞེས་གསུངས་
 པས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོར་གྱུར་པ་དང་། བྱམས་པ་ལུང་
 བསྟན་པ་ཉིད་ལས། བཅུ་བཞི་དང་ནི་བཙོ་ལྷ་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་གཅིག་²
 ཆེས་བརྒྱད་དང་། །ཚོ་འཕུལ་གྱི་ནི་ལྷ་བ་ལ། །གསོ་སྦྱོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 བསྤང་ན། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་³ལྷགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བཤམ་པར་བྱའོ། །

དགོ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི། ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་དགོ་བསྟེན་རྣམས།
 ཡོངས་རྫོགས་སམ། ལྷ་གཅིག་བསྤང་བའམ། ལྷ་འགའ་བསྤང་བའི་དགོ་
 བསྟེན་⁴གྱི་སྡོམ་པ་གང་ལེན་ཡང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་
 རས་སོ་སོའི་རྗེས་རྫོས་བྱ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་

² གཅིག་] conj.; ཕྱེད

³ ལ་] conj.; པ

⁴ བསྟེན་] em.; རྟེན

ཀང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་
 ཚགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་
 རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱེ་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སོ་སོ་གང་གང་
 ལེན་པའི་དགོ་བསྟེན་དེ་དང་དེར་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱ།
 ཐབས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་གྱ། དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
 དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས།
 སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤང་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱེ་བས་ཀྱང། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ། སྟོག་གཅོད་པ་
 སྤངས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྤང་སྟོག་པར་བསྐྱེད་དོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་
 འདིས། བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་
 སློབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་
 དང་། རྩུན་དུ་སྐྱ་བ་དང་། འབྲུའི་ཚང་དང་། བཅོས་པའི་ཚང་། བག་མེད་པའི་
 གནས་སྤངས་ཏེ། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྤང་སྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱེ་བས་ཀྱང། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་
 པར་སྟོད་པ་དང་། རྩུན་སྐྱ་བ་དང་། འབྲུའི་ཚང་དང་། བཅོས་པའི་ཚང་དང་།
 བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྤང་སྟོག་པར་

བཅུད་དོ། །ཡན་ལག་ལྔ་པོ་འདིས། བདག་འཕགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་དག་
གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བཅུད་དོ། །
ཐབས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་སོ་བྱ། ཡོངས་རྫོགས་དང་སྣ་གཅིག་བསྐྱུང་བ་དང་།
སྣ་འགའ་བསྐྱུང་བའི་དགོ་བསྟུན་ནི། སོ་སོ་གང་བསྐྱུང་བ་དེ་རྗེས་སྐྱོས་བྱ་
བའོ། །

ཕན་ཡོན་ནི། དགོ་བསྟུན་ཆེན་པོ་ལི་རྩ་གྱི་ཁྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས།
རྩོ་བོ་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱུངས་ལ་སོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་
དགོ་སློང་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་བེལ་གྱི་མནན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཅན་
ཏྲ་གོ་མི་དང་། དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དགོ་བསྟུན་གྱི་སྟོམ་པ་
གཤམ་མ་ཞིག་ཡོད་ན་བཙུན་པོའི་གོ་ཡང་དེས་ཚོད། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་
ཡང་དེས་ཐོབ་གསུང་ངོ། །

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྲིད་
ཟད་པ་མེད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམགས་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བྱེད་
པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞིས་སློ་སྐྱུངས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་བཞི་ལས་སློན་པ་སྐྱེ་བར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་རྩོ་བོས་
རྒྱ་དང་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པས། ཀུན་བཟང་སྲོད་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །

མཚོན་པ་རྣམ་བདུན་དག་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱོམས་ནས། ལྟོབས་
 བཞིའི་སློབ་རྣམས་སྡིག་པ་བཤམས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་
 དང་། ལྷ་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་བྱས་
 རས་སློབ་མའི་སློབ་ཚཱ་བར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོ་མི་སྟོད།
 འཆི་དགོས། འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད། །ཞེ་ནས་མེད་
 པར་མི་འགོ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟུང་ན་ངན་སོང་
 གསུམ་དུ་སྟེ། དགོ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣ་དང་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་། བྲེལ་
 མོངས་དང་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས། རིགས་དུག་གར་
 སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན། དེ་ཡང་རང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་
 འདོད་པ་སྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཨ་མ་མ་བྱས་པ་མེད་པ་ལ། མ་
 འདི་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་འདོད་ཀྱང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་འདི་རྣམས་ཐར་
 པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་མེད། སངས་རྒྱ་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་སློབ་ཚཱ་བོ། །

དེ་ནས་སླ་མ་དེ་སྐྱུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། འོད་དང་འོད་
 ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་ནི། ལྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 དང་། ས་ཚེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

གྱིས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱུགས་རིན་པོ་ཆེ་
 བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། མེ་ཏོག་འཕྲོད།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཤམ་མར་བཞག། བར་འདིར་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 རྫོགས་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་
 ལྟོན་པར་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་ལམ་དུ་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་གོགས་བྱ་སྣམ་དུ་སེམས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
 བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་སློབ་བྱ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས། སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་
 ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ། །ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དོན་དམ་པ་
 སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་
 འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ལན་གསུམ་བྱ། མེ་ཏོག་འཕྲོད། ལྷ་མ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག།

བན་ཡོན་ནི། བྱང་པར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བྱས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་བར་ཚུད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྱང་
 པར་ཅན་དེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དང་ཉིད་

ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྡིག་པ་ཟད་པ་དང་། ལྷུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་སྣ་མ་
 ཅང་ཆེས་ཉེ། གཞན་ཡང་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྡིག་པ་ཟད་པ་དང་། དན་
 མོང་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། ལྷུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །
 བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཐུན་མོང་པ་དང་མ་ཐུན་ནོ། །ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་གསུམ་ནི།
 ཚོས་སྐྱེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ཅ་མ་གྱི་འགོག་པའི་བདེན་པ།
 མོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མཚན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་
 པ། སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་སྟག་དང་རི་བོང་ལ་སོགས། ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས། དགོ་འདུན་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པའི་དགོ་སྤོང་ཡན་ཆད། སྐྱེས་བུ་བྱང་བཞི་དང་། བྱང་བར་བའི་ཡུལ་
 གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ལ། མགོན་པོ་
 བྱམས་བས། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་སྟེ། །བྱབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཅན་གྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཡིན། །ཞེས་བས་སོ། །ཚོས་ནི་
 རྟོགས་པའི་ཚོས་སོ། །དགོ་འདུན་དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན། དུས་སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་པོ། །ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཏོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས་ལན་གསུམ་བུའོ། །

ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོ་སྐྱང་བ་ནི། བས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་མ་ཡིན་ཨང་སྐྱེ་དུ་བསྐྱོམ། འོ་ན་མ་འདི་རྣམས་

།ཀྱིས་ངན་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁ་ཡིས་ཕྱགས། གཤེར་བ་ནི་བོད། སྐམ་པ་
 ནི་སྤངས། རྒྱ་མཚོ་ཙམ་གྱི་བུ་ཞོ་ནི་བསྐྱུན། རི་རབ་ཙམ་གྱི་བཟའ་རྒྱ་ནི་
 གྱིན། ལྷོ་སྤྱིན་ཙམ་གྱི་གོས་ནི་བསྐྱོན་པའི་མ་འདི་རྣམས་དྲིན་རེ་ཆེ་ཨང་སྐྱམ་
 ཏུ་བསམ། ད་འོ་ན་དྲིན་ལ་ལན་གྱིས་སྤྱོན་དགོས་སྐྱམ་ཏུ་བསམ། ག་རེ་མ་
 འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་དགའ་བ་ལ། རིགས་རྒྱག་ན་སྐྱབས་བསྐྱེད་
 འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པས། སྤྱིང་རེ་རྗེ་ཨང་སྐྱམ་ཏུ་བསམ། འོ་ན་མ་འདི་
 རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་བྱ་སྐྱམ་ཏུ་བསམས་ལ། ཡང་སྤྲོ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་འདུ་ཤེས་
 ལན་གསུམ་གྱི་ལོ། །གོང་གི་ཉེན་སྐྱེལ་བ་དང་སྤྲོ་མ་ལ་མཚོན་པ་བདུན་པོ་
 རྗེས་པར་གྱུ་ལོ། །

།ཞབས་ལ་དངོས་སམ་ཡིད་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་ནས་རྗེས་སྐྱོས་བྱ་བ་ནི།
 སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེས་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་བདག་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེས་སེམས་དཔའ་
 བཟུང་ཏུ་གསོལ། ལན་གསུམ་གྱི་ཞིང་མེ་ཉོག་འཕྲོང་ལོ། །ཡང་ན་མ་མཁའ་
 དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
 བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་སྐྱམ་ཏུ་དུང་རེ་བསམ་ནས། རྗེས་
 སྐྱོས་བྱ་བ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། མཐའ་མ་ད་ལྟ་ལ་ཕྱག་གི་བར་དུ་སྤྱིན་

བའི་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྒོམ་བའི་རང་བཞིན་
 གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྦྱལ་བ་དང་། གཞན་བགྱིད་པ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྒོམ་གྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་བྱུགས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིདོ། །སེམས་ཅན་མ་བཟུལ་བ་རྣམས་
 བསྐྱལ་བར་བགྱིདོ། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་སྒོལ་བར་བགྱིདོ། །དབྱུགས་མ་སྤྱང་
 བ་རྣམས་དབྱུགས་དཔྱང་བར་བགྱིདོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་པ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་བགྱིདོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་
 རྗོལ་བུའོ། །མེ་ཉླ་འཕྲོད། ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དུང་དུང་བ་
 ལན་གསུམ་བུའོ། །དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཚར་གཅིག་རྗོགས་པར་
 བུའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་དགའ་སྟོན་
 གྱིས་ཚིམ་པར་བུའོ། །

བན་ཡོན་དང་བསྐྱབ་བུ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་གཞི་དང་འབྲས་ལྷོ་
 ས་གཞི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ། ཡོན་ཉན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་

བྱེད་པའོ། །འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ་སྟེ། རི་མ་རྣམ་པ་གསུམ་ཕྱིས་ནས་
བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་བཏགས་ཏེ། ལྷག་པའི་
བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཕྱག་བྲས། སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་
གསོལ་བ་བཏབ་ན། ཡིད་ལ་ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ལོ། །

ཐོང་ག་ཤོལ་དང་འབྲ་སྟེ། སེམས་ཐ་གོད་ལྟ་བུ་འདི་ཞི་བ་དང་འབོལ་
བར་བྱེད་དོ། །ཉི་མ་དང་འབྲ་སྟེ། མ་རིག་པའི་ལྷན་པ་སེལ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་
དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །
འདོད་འཇོའི་བ་དང་འབྲ་སྟེ། བཀའ་པ་དང་སྟོམ་པ་སེལ་ལོ། །སྟོན་ཤིང་དང་
འབྲ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཚད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དམག་དཔོན་
དང་འབྲ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ངོ་ཐམས་ཅད་སེལ་
བར་བྱེད་དོ། །ཟམ་པ་དང་འབྲ་སྟེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྤིང་དུ་ཕྱིན་པར་
བྱེད་དོ། །

བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་བྱ་
བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བན་ཡོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་པར་⁵བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་
པ་⁶དང་། སེམས་ཅན་སྟོས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྟེལ་ཞིང་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་ཞིང་

⁵ ར། add.

⁶ པ། em.; པར

དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པར་⁷བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། བཏང་སྟོམས་སམ་རང་དོན་
ཅམ་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྟོད་དུ་མ་གནང་ཞིང་། ཚོགས་ཚུང་དུ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་ཚོག་པར་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བཞིན་བྱ་བ་
སྦྱིན་པ། ཉེས་བྱས་སྲ་བ་ཡན་ཆད་ཅ་བ་བཞི་མན་ཆད་མི་དོར་བ་⁸ཚུལ་
ཁྲིམས། དམན་པ་ལ་མི་ཁྲོ་བྱེད་དུ་མི་གསོད་པ་ནི་བཟོད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་འགྱུར་ཆད་བྱེད་པ་བཙོན་འགྲུས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་པ་
བསམ་གཏན། རིག་པའི་གནས་ལྷ་སྟོད་པ་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་དུག་དང་། མཛེལ་
བཤེས་བསྟེན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིངས་པ་མེད་
པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡང་མགོན་པོ་བྱམས་པས། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྱུར་
ཚེན་འབྱེད་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཚོག་རྣམས་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་འཇུག་ལས། དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཚེན་པོ་
ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་གྱིས་སྟོལ་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་
གྱིས་ཅིས་མི་བསྟེན། །ཞེས་པ་དང་། གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཚོག་ལྟ་

⁷ པར] *em.*; པ

⁸ བ] *em.*; བར

བྱ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྐྱངས་⁹ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་
 མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན¹⁰། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བཏྟན་
 བཟུང་། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན། །ཤ་བས་
 བཏབ་པ་བཞིན་དུ། རྟོན་མོངས་པས་རང་ཡང་སྐྱོ་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྐྱེག་པ་
 ལ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན། རང་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་
 གནས་ཞིང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁུར་འཁུར་
 བར་ཁས་སྐྱངས་པས། ལུས་ལོངས་སྐྱོད་¹¹ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་
 རྗེས་སུ་གཟུང་དགོས་ཏེ། བྱ་གཅིག་པའི་མའི་སྐྱ་འབལ་ཡང་། བྱས་ལྟའི་རི་
 ན་¹²རུས་བེར་བ་དང་འདྲ། རྗོ་སྐྱངས་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱང་འཚོར།
 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་དགེས་ཏེ། སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་
 གཏོགས་པ། །རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ང་དང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདེ་སྤྱད་མཚུངས་པས་ན། ངའི་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་

⁹ སྐྱངས་] *em.*; བསྐྱར

¹⁰ ར་] *em.*; རས

¹¹ ལོངས་སྐྱོད་] *em.*; ལོངས་སྐྱོད་པ

¹² ར་] *conj.*; རི

བོ་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞོན་ནང་ལ་མཚོན་པ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་རྗེས་སེམས་ཅན་གློས་མི་སྟོང་རུས་ན། སྟོམ་པ་
 དང་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱུང་མེད། ལྷུང་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་བྱུབ་
 གསུངས། སེམས་ཅན་གློས་སྤངས་པའི་ཚད་ལྷུས་པས། ངན་པ་འདི་དང་ཚེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲད་དགོས་སྟུམ་པ་ཡིན་གསུང། དུས་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་གི་དུག་ཆ་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །
 བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཚི། །བདག་གིས་སྦྱིན་
 སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་སྲིད་སངས་རྒྱས་
 འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུས་དུག་གྱ།
 སྤེལ་ཞིང་སྐྱང་བར་མ་བྱས་ན། བསམ་པ་བཟང་པོ་ནི་སྤྱན་རུམ་གྱི་སྟོག་
 བས་ཉུང་། ཉོན་མོངས་དང་ཞེ་སྤང་ནི་རགས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དུས་དེ་
 རིང་ཅུམ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི།¹³ རྣམ་པོ་འཛོམས་བཞི་སྤང་། དཀར་པོ་འཛོམས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་
 པ་ནི། ལྷ་མ་དང་མཚོན་པར་འོས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པོ་འཛོམས་ཡིན་པ་ལ། མི་
 བསྐྱབ་པའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཡན་ཚད་ཀྱིས། ལྷ་མ་ལ་སྟོ་
 ལྟན་གྱིས་གཏད་ཅིང་ང་ཅི་ཤེས་སྟོང་དེ་ཤེས་སུ་བྱའོ། །གཞན་འགྲོད་པའི་

13 ལྷ་པ་ནི། *add.*

གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེད་ན་ནག་པོའི་ཚོས་ཡིན་པ་ལ། མི་བསྐྱེད་
 པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བ་ལས་འགྲོད་པ་སྐྱེད་མི་འདུག་པ་སྟེ། གང་ཞིག་དགོ་བ་སྐྱོད་མཐོང་
 བ། །འཕྱ་ཞིང་སྐྱར་14ཉེ་མ་མོས་ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱང་
 གཙོད། །ཅེས་པ་དང་། གང་གིས་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ། །ཕྱག་དོག་དབང་གིས་
 སྐྱར་15བཏབ་ན། །མཚམས་མེད་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་པས་
 སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཞེ་སྤང་གི་སློ་ནས་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བརྗོད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། །ཞིང་དེ་
 ལ་གཞི་ཞེ་སྤང་གི་སློ་ནས་ཉེས་པ་མང་པོ་བརྗོད་ན། །སྐད་ཅིག་མ་དེ་དེས་
 ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། །ཞེ་བ་སྟེ། །བསྐྱེད་པར་བྱས་གས་པ་
 ཡི། །སྐྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཚོན་ལ་སོགས། །ལེགས་སྐྱེད་དེ་ཀུན་གང་
 ཡིན་ཡང་། །ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། །ཡུལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྤང་ན་དཔྱལ་བའི་བྱང་ཞིང་དངོས་ཡིན། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་ཡིན་ཆ་མེད། །འོ་སློལ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་དགལ། བྱར་དུ་
 འགྲོ་བའི་རྒྱ་མི་གསལ། མིའི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མིག་བཞིན་དུ་ནི་མི་བསྐྱེད་
 གསུངས། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་

14 སྐྱར། *em.*; བསྐྱེད

15 སྐྱར། *em.*; བསྐྱེད

བ་མ་ཡིན་པར་མི་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱོད་དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་གས་བཟུང་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་དང་སྐྱུས་16ཟིན་ན་ནག་པོའི་ཚོས་ཡིན་པས་དེ་
 སྤང་ཞིང་དང་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་འཚོ་བར་བྱའོ། །དང་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་
 ཀུན་ཏུ་བདེ། །གཡོ་སྐྱུ་གྱུས་མཛེས་བཤེས་སུན་པར་བྱེད། །སྤང་ན་སྐྱ་
 འདྲ་འགྲོགས་ན་ལ་ཟ་འདྲ། །གཡོ་དང་སྐྱུས་ནི་སྤིད་པ་གསུམ་ཡང་ལུང་། །
 ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་བཤེས་པ་ཐལ་ནས་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་ཚར་གཅིག་བྱ། རོ་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་བྱའོ། །

ཞི་ཁ་མ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་ལེན་མི་རུས་པས། མེ་ཏོག་ལ་
 སོགས་པ་མཚོད་པ་གྲུབ་ཚད་བྱས་ནས། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
 བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་སོམས་ཤིག་བྱས་ལ་རྗེས་སློབ་བྱ་བ་
 བྱི། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། སངས་
 རྒྱས་ཚོས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་ལན་གསུམ་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱས་པར་ལེན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་བྱ་སྐྱམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སོམས་ཤིག་བྱའོ། །

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །

16 རྒྱས་] conj.; སྐྱུར

སྟག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །
བསམ་པ་རྣམ་དག་དེ་དག་དང་། །
མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲེལ་བ་ལོ། ། །།

།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བོ་རྒྱུ་སྐད་སྐོ་བ་ར་བེད་ཤི་ཀ། བོད་སྐད་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་སྡོམ་པ་ཉི་ལྔ་ལ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱག་འཚལ་ལོ།།
 སངས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་ལ། །སྤྱི་པས་སྤྱག་འཚལ་ཅི་རུས་མཚོད།།
 སྤྱི་གས་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྲིམས།། ༡
 བསོད་ནམས་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །
 རྣམ་སྡོམ་པ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་ལ་སྤྱང་བར་བྱ། ། ༢
 དེ་ཚེ་དེ་ལ་དག་བའི་སྤྱིར། །རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །
 དག་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཡང་། །སྤྱི་སྤྱག་འབྲེ་བར་དགོངས་པར་འགྱུར། ། ༣
 གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྤྱི་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་གང་པན་དང་། །
 པན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་པན་མི་བྱའོ། ། ༤
 ཉོན་མོངས་དྲག་ལས་བྱུང་བ་ཡིས། །སྡོམ་པ་ཞིག་པར་གང་གྱུར་ལ། །
 དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་ནི། །པམ་པ་འབྲེ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། ། ༥
 རྟོད་དང་བཀུར་སྟེ་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྡོད་པ་དང་། །
 སྤྱི་བསྐྱེད་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྱི་ཚོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། ། ༦
 གཞན་གྱིས་བཤམས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲིམ་ནས་གཞན་ལ་འཚོགས་པ་དང་། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཚོས་འབྲེ་སྤྱང་སྟོན་པའོ། ། ༧
 སྡོམ་པ་སྤྱི་ཡང་སྤྱང་བར་བྱ། །ཐག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤམས། །
 གཅིག་གི་མདུན་དུ་སྤྱི་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན།། ༨
 དགོན་མཚོགས་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཚོད། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག།
 གན་པ་རྣམས་ལ་གྱུས་མི་བྱེད། །དྲིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། ། ༩
 མགོན་པོར་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་། །གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། །

ཚོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོད། ། ༡༠
 བ་རོལ་དད་སྦྱིར་སྦྱོར་མི་བྱེད། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་ཚུང་། །
 སྦྱིང་བ་རྩེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད། །འཚོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། ། ༡༡
 འཕྱར་ནས་རབ་ཏུ་རྒྱོད་ལ་སོགས། །འཁོར་བ་གཅིག་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་པར་སེམས། །
 གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྦྱོང་བ། །ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་ཚོས་མི་བྱེད། ། ༡༢
 གཤེལ་ལན་དུ་གཤེལ་སོགས། །ཁྲིས་བ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོད། །
 བ་རོལ་ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་སྦྱོང་། །ཁྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག། ༡༣
 བསྐྱོན་བཀུར་འདོད་སྦྱིར་འཁོར་རྣམས་སྦྱུད། །ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། །
 ཆགས་པས་བྱེ་མོའི་གཏམ་ལ་བརྟེན། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་ཚོལ། ། ༡༤
 བསམ་གཏན་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་རོལ་ཡོན་ཏན་ལྟ། །
 ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད། །རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བརྩོན། ། ༡༥
 བརྩོན་མིན་སྦྱི་རོལ་བསྟན་བཅས་བརྩོན། །བརྩོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགལ། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བར་བྱེད། །བདག་ལ་སྦྱོང་ཅིང་གཞན་ལ་སྦྱོང། ། ༡༦
 ཚོས་གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །དེ་ལ་སྦྱོང་ཅིང་ཡི་གེ་ཉོན་17། །
 དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །ནད་པའི་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་སྦྱོང་། ། ༡༧
 ལྷག་བསྐྱེད་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། །བག་མེད་རྣམས་ལ་རིགས་མི་སྟོན། །
 བྱམས་ལ་ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས། །གཞན་གྱི་སྤྱོད་བསང་མི་བྱེད། ། ༡༨
 རོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། །
 གཞན་གྱི་སྦྱོང་ང་མ་ཐུན་མི་འཇུག། །ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་མི་བྱེད། ། ༡༩

17 ཉོན་] em.; བརྩོན

རྒྱུན་དུ་འཚམ་པར་ཚར་མི་གཅོད། །རྩུ་འབྲུལ་སྒྲིག་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །
སྒྲིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་སྒྲིང་དང་། །སེམས་དག་བ་ལ་ཉེས་བ་མེད། ། ༣༠
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བ་ཉི་ཤུ་པ། །སྒོམ་དཔོན་ཅན་ཏུ་གོ་མིས་མཛད་པ་
རྗེས་སོ། ། །།

༡༡། །སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་པ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། །ཚོ་སྣ་སྟེ། ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚའ་ལོ། །འདིར་དོན་ཐུག་
སྟེ། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། སྟོགས་གར་གཏོགས་པ་དང་།
མཚན་ཅི་ལས་བཏགས་པ་དང་། དགོས་ཚེད་གང་གི་དོན་དུ་མཛད་པ་དང་།
དབུ་ནས་ཞབས་སུ་དོན་དུས་18བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཅི་འབྲུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཅ་རྒྱ་གོ་མི་སྟེ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྒྱ་གར་ཤར་
སྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་བརྗེ་ཏུ་ཅན་ཏི་ཞེས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་རྒྱུང་
འཕེན་པའི་བརྗེ་ཏུ་གཅིག་ཚོད་པ་བྱེད་པ་ན། རྒྱུང་འཕེན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་
རོལ་མེད་པའི་རིགས་པ་བཀོད། སློབ་དཔོན་གྱིས་པ་རོལ་ཡོད་པའི་རིགས་
པ་བཀོད་ཀྱང་མཉམ་པོ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་བས་སུན་མ་བྱུང་ནས། སློབ་
དཔོན་ཅ་རྒྱ་གོ་མི་ན་ལེ། ངས་མཛོན་སུམ་དུ་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་གྱིས། ལྷ་བ་ཕྱི་
མའི་ཉ་ལ་ང་གི་ནས་བརྗེ་ཏུ་ཚོས་ཁོལ་ཞེས་བྱ་བའི་བུར་སྐྱེ་བ་ལྷངས་ལ་ལོ་
བདུན་ན་ཚོད་པ་བྱའོ་ཞེས། །དེ་ཡང་ཏྲགས་སུ་སློན་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་
དཀར་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་གོ། །སློན་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཡོད་
པ་19བྱུང་བས་མིང་ཡང་ལྷ་བར་བཏགས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་སྣས་སུ་

18 དུས] em.; བསྟུས

19 པ] em.; པར

བལྟམས་པའི་ཆེ་ཡུམ་ལ་སྤྱག་གསུམ་བཅའ་ཉེ་འོ་མ་བརྒྱལ་ལམ་ཞེས་
 ལུས་པས། ཡུམ་ན་རེ་མ་སྤྲོ་བར་ཁ་རོག་སྡོད་ཅིག་ཟེར་བས་ལོ་བདུན་དུ་
 སྤྱགས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྤར་གྱི་སྤྲོ་སྤྲོགས་པའི་བརྗེ་ཉ་དེས་སྤྲོའི་བསྟན་བཅོས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བརྗེ་ཉ་ཆོས་ཁོལ་ལ་བསྐྱར་ནས། འདིའི་འགྲེལ་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤིག། །ལྷ་བ་སྤྱི་མའི་ཉ་ལ་ཚོད་བ་བྱའོ། །མ་ཤེས་ན་བྱིད་ཐམས་ཅད་པམ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་བལྟས་པས་ཡེ་མ་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བརྗེ་ཉ་གཞན་
 རྣམས་ལ་བསྟན་པས་ཀྱང་མ་ཤེས། སྤྱི་རོལ་པའི་བརྗེ་ཉ་གཞན་ལ་གསུང་
 བཏང་ནས་བསྟན་པས་དེ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཤེས་ནས། ཤིན་ཏུ་སློ་མ་བདེ་
 རྣམ་ཡང་གཞན་ལ་འདྲིར་སོང་བའི་ཆོ། རྣམ་བལྟས་ནས་གོང་འོག་ཏུ་ཡི་
 གའི་ཐོ་བཏབ་ནས་བཞག་གོ། །ཡབ་སྤྱིར་ལོག་ནས་བལྟས་པས་མ་སྤྲོས་
 པར་གོ་སྟེ། འདིར་སྤྲོ་བྱུང་བྱིས་པ་དང་། རྒྱུང་མ་ན་དེ། རྣམ་སྤྲོ་བ་དེས་དེ་ན་
 ཉ་ཞིང་འདུག་གཞན་སྤྲོ་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར། རྣམ་སྤྲོས་བྱས་པ་དང་མ་ལ་
 མཚུབ་མའི་བརྗེ་ཉ། མས་སྤྲོས་ཤིག། །མི་སྤྲོ་བ་ཅི་ཡིན་དེས་པ་ལ། སྤར་
 བལྟམས་པའི་ཆེ་མ་སྤྲོ་ཟེར་བས་མའི་ངག་ཉན་པས་མི་སྤྲོ་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་
 ལྷ་བ་ཉ་ལ་བབ་པའི་ཆེ་ཚོད་པར་འདོད་པ་ལ་བྱ་ན་རེ་ད་དུང་བྱིད་གྱིས་མི་
 འོང་བས་ང་པང་དུ་ཞོག་ལ་གྱིས་པ་འདི་དང་ཚོད་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྲོས་
 ཤིག་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་བརྗེ་ཉ་རྣམས་འདུས་ནས། རྣམ་པ་འདི་
 དང་ཚོད་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྲོས་པ་དང་། རྣམ་པ་འདི་ངའི་ཚོད་པའི་ལྷ་མ་

ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གྲིས་བསལ། མར་མེ་ཚུང་ཡང་ལུན་བ་འཛོམས། །ལྷགས་
 ལྷ་ཚུང་ཡང་སྤང་པོ་འདུལ། །གྲིས་བ་ཚུང་ཡང་ལུ་སྟེགས་འདུལ། །ཞེས་
 ལྷས་བ་ཅམ་གྲིས་ཐམ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱ་ལན་ན་བརྗེ་ཏ་མང་པོ་
 བཞུགས་བ་ཐམས་ཅད་གྲིས། འདི་གཞོན་ཡང་བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཡིན། བསྐྱ་བ་
 བྱ་བར་གྲོས་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་འཛིན་བ་ནི་རྒྱང་གྲགས་གསུམ་
 ནས་བསྐྱ་ལ། རྗེ་སྟོད་གསུམ་ཆར་ཤེས་ན་རྒྱང་གྲགས་དགུ་ནས་བསྐྱ་བ་
 ཡིན་ལ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་དཔག་ཚད་དུག་ནས་བསྐྱ་བ་ཡིན་ལ། །སྟོབ་དཔོན་
 གྱི་20ལྷགས་ལ་དགོ་སྟོང་མང་པོས་བསྐྱ་བ་ལ་སྐྱ་གཟུགས་ཤིག་དགོས་
 ལྷམ་ནས། །སྐྱ་གཟུགས་སྐྱུན་འཛེན་དུ་བཟུག་བསལ། འཕགས་བ་འཇམ་
 དཔལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱུན་བྲངས་ནས་ཤིང་ཉར་བཞུགས། །སྟོབ་དཔོན་གྲིས་རྒྱབ་
 རོས་ནས་རྩ་ཡབ་གྲིས་གཡོབ་ཅིང་བསྟོད་བསམ་ཞལ་ཚུར་འགྱུར་བས་འཇམ་
 དཔལ་མཛིང་ཡོན་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་བ་དང་བཟོ་
 སྟེང་བྱས་བས་གོ་མིས་མ་ཐུབ་ནས་རྩོ་བོ་ཁ་སང་ཉིད་ཁང་བར་དོ་སྐྱ་ལ་
 དིས་བསལ། དོ་སྐྱས་མཚོག་སྐྱེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཤེགས་ནས་མཇུ་བ་མོས་བད་
 བྱེད་ཅིང་བཤེད་བ་དང་། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་བྱོན་བས་གསུང་འཕྲོ་ཡང་
 ཆད། མཇུ་བ་མོ་ཡང་གེ་རེ་འདུག། །དེ་ནས་བཟོ་སྟེང་བྱས་བས་གོ་མི་རྒྱལ་
 ལོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་གྱི་ལྷགས་དགོངས་ལ། །ས་བཟུའི་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་ལའང་ཉེ་རིང་འདི་ཅམ་འོང་བ། ང་ལ་མི་སྐྱ་བར་ཁོ་ལ་སྐྱ་བ་
 ལྷམ་ནས་བྱུང་བས། ཐོ་རངས་ཀྱི་མི་ལམ་ན་ཇོ་བོ་ཁ་སང་ཉིད་ཞལ་ནས།
 དག་སློང་གཅིག་དང་དེད་གསུམ་སེམས་བསྐྱེད་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བྱས་སློན་
 ལམ་མཐུན་པ་དང་། ཁོས་བསྐྱབས་པས་ཞལ་མཐོང་བ་ཡིན། ཁྱིད་བྱིན་
 གྱིས་སློབ་པའི་སྟེན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
 སློབ་དཔོན་གོ་མིས་སྐྱ་ཅ་རྒྱ་བུ་ཀ་ར་ཏ་བརྩམས། སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་པ་ཉི་
 བྱ་ཀ་ར་ཏ་བརྩམས་པ་ལ། གོ་མི་མ་དཔ། ལྷ་བ་དར་བ་ལ། གོ་མིས་ཇོ་བོ་ཁ་
 སང་ཉི་ལ་ཁོའི་དེ་མ་དར་བར་བདག་གི་དེ་དར་བར་ཞུ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 བས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཕྱིས་སྐྱ་ཅ་རྒྱའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་དོ་རྗེ་
 གདན་གྱི་ཁོན་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་བས་ཁོན་པ་དེའི་ཚུ་འབྱུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་རབ་ཆེའོ། །སྐྱ་གཉེར་གྱིས་སྐྱ་དོག་གི་དབང་གིས་ཁོན་པའི་སྟེང་
 དུ་མཚོད་ཉེན་བཅིགས་ནས་བཞུགས་གསུངས། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལོ་
 རྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ནི། བཟོད་བྱ་བྱང་དོན་དེས་དོན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་
 ལྷན་པས་བྱང་དོན། རྗེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་
 བསྟེན་པས་མངོན་པར་གཏོགས་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་
 བས་འདུལ་བའང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣོམ་པ་འཆད་པས་དོན་
ལ་མཚན་དུ་བཏགས་པའོ། །

བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ནི། སྤྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་དད་པ་ཅན་ཤེས་རབ་
ཞན་པས་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་པར་མི་རུས་པས། བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་
དོན་དུ་མཛད་དོ། །

ལྔ་པ་²¹དབུ་ནས་ཞབས་ཀྱི་དོན་ནི། གསར་མ་བས་ཕྱག་འཚལ་བ་
དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། བཀའ་
གདམས་པས་སྣོམ་པ་ལེན་པའི་སྣོད་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་
གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་། རྗེས་མ་བས་སྣོམ་པ་སྤང་བའི་རིམ་པ་དང་། སྤངས་
པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསྐྱུས་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་། ལྷུང་བའི་གནས་པས་
པམ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་གསོ་བའི་ཐབས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷུང་བ་བསྟན་པ་སྡེ་
བདུན་དུ་འདོད། །

དུག་པ་²²འབྲས་བུ་ནི་སྐྱུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
འབྱུང་བའོ། །

---

21 ལྔ་པ་] *add.*

22 དུག་པ་] *add.*

དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དགར་བའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་བ་ནི་སྐྱབ་པ་གཉིས་བྱང་བའོ། །ཚུབ་པ་
ནི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་སེམས་དཔའོ། །

སྒྲོམ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གོ། །

རོ་བོ་ནི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་དྲན་པའི་ས་བོན་ཅན་ནི། །

དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། བ་དོལ་དུ་སྐྱེན་པ་དུག་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེལ་བ་
དགོ་བ་ཚོས་སྐྱད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། མགོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བའི་བྱ་བ་²³སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་
བྱིམས་སོ། །

གང་ཟག་ནི་གསུམ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་པས་སྐྱོད་པ་དང་།
ས་ལ་གནས་པའོ། །

དེ་ལ་ལས་དང་པོ་བས་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་སུ་ལེན་ལ།
གཉིས་པ་ནི་མོས་པས་²⁴ཡུལ་དུ་བྱེད། མོས་པ་སྐྱོད་པས་དགོ་བ་སྐྱད་པ་

---

23 བའི་བྱ་བ་] *em.*; བས

24 བས་] *em.*; བ

དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་ལ། ཐ་མ་མོས་བས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ། །ས་ལ་གནས་
བས་25ཀི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །

ཉི་ཤུ་བ་ནི་སྒོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཡོད་བས་སོ། །

ད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལ། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་སྒྲིམ་བ་སྦྱང་བའི་རིམ་
བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་བྱེད་དོ། །
དེའང་གནས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤྲུགས་དར་དང་བསྐྱུང་རུལ་དང་མཚུལ་
ལེགས་བར་བྱས་ལ། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རབ་གནས་བྱས་བ་ཞིག་གིས་
དབུ་བྱངས་བའི་ཉེན་མཛེས་བར་བྲེས་26། མཚོད་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱོར་བ་
དང་མཐུན་བ་བཤམ། ལྷ་མའི་གདན་མཐོན་པོ་དང་མཚོད་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
བཤམས་ནས་སྒྲིམ་བ་ནོད་བ་ནི་སྐྱོར་བའོ། །

ཡི་གེའི་དོན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ནི་སྦྱངས་བ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་སྦྱུང་
ཚོགས་བ་སྟེ། མ་རིག་བ་གཉིད་ལྟ་བུ་ལས་སངས་ཤིང་སྒོ་བརྒྱ་སྦྱར་རྒྱས་
བས་སོ། །སྤྲུལ་དང་བཅས་བ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་
རིགས་འཛིན་བའི་ཕྱིར་དོ། །དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱ་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གང་གི་སྤྲུལ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་
ཡོད་བ་དེ་ལ་བྱའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་ཅིང་། གཞན་ལ་མ་ཡིན་བ་བཞིན་ནོ། །

---

25 བས། *em.*; བ

26 བྲེས། *em.*; བྲེ

འདུད་བས་ཕྱག་འཚེལ་བ་ནི་ལུས་ཡན་ལག་སྦྱང་ལྟ་ས་ལ་བྱུག་བ་
དང་། དག་ཏུ་བསྟོན་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སྟོན་མི་སེམས་བར་ཡོན་ཏན་
བྱེད་བས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་འདུད་བའམ། མར་མེ་མཛད་ཀྱི་བརྒྱུད་ས་
ཕྱག་བྱའོ། །

ཅི་རུས་མཚོད་ཅེས་27རང་ལ་ཡོད་བས་མཚོད་ཀྱི་དོམ་བྱས་བ་ལྟ་
བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་གསུམ་དུ་འདོད་བ་ལྟར་ན། གཉིས་བ་དངོས་གཞིའི་ཚོ་ག་ནི།
ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ཅ་བ་དུག་གིས་སྟོན་ཏོ། །དོན་
ནི་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དེ་ནི་སྤྲོ་མ་ཚོས་བཞི་ལྟར་ལ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ཡང་འབྲེལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྲིམས་དེ་ནི་སྤང་བར་བྱ་
ཞེས་སྐར་ལོ། །

འོ་ན་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅམ་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིན་ནམ་
སྟམ་ན། མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་བ་ཡི། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ན་
བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བམས་ཅད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་

---

27 ཅེས།_{em.} ཅིང

ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉི་ཚེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ནི་
གང་དུ་28སྐྱེས་ཀྱང་སློན་པ་མ་བཏང་ན་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་འབྲལ་ལོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སློན་པ་དེ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ལྟ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་གྱུར་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སློན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་
ཁུངས་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མ་སློས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་བོ། །

བསམ་པ་ཅིའི་བསམས་པས་སྤང་སྟེ་ལྟ་བུ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཚུལ་བྲིམས་དེ་ནི་སློབ་མ་བསམ་པ་དག་པ་གཡོ་སྐྱུ་མེད་པས་སྤང་བར་
བྱའོ། །

དད་པ་མེད་པ་དང་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་
ནི་བསམ་པ་དམ་པ་ཡིས། །ཞེས་བ་སྟེ། རྒྱ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་
དག་པ།

སྤང་བའི་ཡུལ་ནི། སྤང་སྟེ་ལྟ་བུ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་
ལ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་སྟེ། ཚོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྤང་མ་ལས་སྤང་

བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེའང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ནི། རང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་བཅུན་པ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །མཁས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་དང་།
 མ་ཚོ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་
 ཐོབ་པ་དང་། མི་ཉམས་པ་དང་ཉམས་ན་སྲིར་གསོ་བའི་ཚོ་ག་ལ་མཁས་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་རུས་པ་སྟེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་
 དང་ལྡན་པའོ། །ཉེས་པ་སྤྲ་བའི་སྤྲ་བས་མ་གོས་པའི་བཅུན་པ་ལ་སེམས་
 ལས་སྤྱ་རུང་དགོས་པས་ལྷག་པའི་ཉིང་འཇིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
 སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཚོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་ཡང་ཤིན་ཏུ་
 གས་ཤིང་འཁོགས་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། ལྷོས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བསལ་བའི་སྲིར་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་སྡོམ་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་
 ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་སེལ་རུས་པ་ལ་སྤང་དོ། །དེའང་མེད་ན་
 དགོན་མཚོག་གི་སྤྱན་སྤར་སྤང་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་བདུན་གྱི་དང་པོ་སོང་29ནས། གཉིས་པ་སྤངས་པའི་
 བན་ཡོན་ནི། དེ་ཆེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་
 སྡོམ་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ། མི་མཛེད་འདི་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སྤྱ་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷས་འབྱུང་ལ། དེ་ན་གནས་པའི་བྱང་

29 སོང་] add.

ལྷུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མདོན་ཤེས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་
 པས། ཚོད་པ་དང་སྤ་བའི་དངོས་པོ་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་སྲིད། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་ཅིའི་རྒྱ་དང་ཅིའི་རྒྱེན་གྱིས་ས་གཡོ་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
 པ་རོལ་ན། སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་དུ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་སྲ།
 བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ་
 གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྤངས་པའི་རུས་པས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྲས་སྲ་འགྲུར་རོ་སྣམ་དུ་དགོངས་ལ། བྱང་ལྷུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲང་བདག་ཅག་གི་གོགས་དང་མཆེད་དུ་འགྲུར་རོ་སྣམ་དུ་དགོངས་ཤིང་
 མཐུས་གཏོང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་ཆེ་དེ་ལ་དགོ་བའི་སྲིད། །སངས་རྒྱས་སྲས་
 དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །དགོ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཡང་། །བྱ་སྐྱུག་
 འདྲ་བར་དགོངས་པར་འགྲུད། །ཞེས་འགྲེལ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 ལྷུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུག་པོའི་བྱ་གཅིག་པོ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ཏུ་
 གཅིས་པར་འཇིན་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་དུས་རྟག་པར་ཐུགས་དགོ་བའི་
 ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པོ། །

འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ལ་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན།
དགེ་བའི་སྲིད་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡོམ་
པ་སྦངས་པར་འདྲ་བ་ལ། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ལ་
དགོངས་ཤིང་གྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལས་ཚས་བདུན་གྱིས་བྱང་
པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རོད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། འབྲས་བུ་
དང་། སྲོད་པའི་ཚུལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ལྡན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་རོད་ལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོབས་གྱིས་རོད་
དོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ནི་དགེ་སྤོང་གི་དངོས་པོར་ལྟ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་སྦངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བལྟའོ། །གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ནི་
ཞི་བ་སྤོགས་གཅིག་པར་བསྐྱོ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
བསྐྱོའོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་ལས་གཞན་དོན་མི་
འབྱུང་བས་རང་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ལྔ་
པ་སྲོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་སྲོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་གཞན་དོན་དུའོ། །དུག་པ་རང་བཞིན་ནི་ཉན་ཐོས་ཤིང་ཏ་ལ་མགོ་
བཙན་པ་ལྟར་གསོར་མི་རུང་བར་འདོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
གསེར་དདུལ་ཞོམ་པ་ལྟར་སྦྲར་གསོར་རུང་བར་འདོད་པ་དང་། བདུན་པ་

ལྡན་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནི་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསྐྱུང་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པར་བསྟོལ། །

དེས་ན་རྒྱ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལམ་དུས་ན་པ་
རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་དུག་དང་ལྡན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པས་བྱུང་བར་དུ་དེ་རྣམས་གྱིས་འཕགས་པའི་སྤྱིར་དགོ་བཤོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི། གཞན་རྣམས་དང་ནི་
བདག་ལའང་རུང་། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ།
འདིའི་དོན་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་འབྲལ་དུ་མི་
ཐན་ཡང་ཡུན་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲལ་དང་ཡུན་གཉིས་ཆར་ཡང་
བདེ་བར་འགྱུར་བར་སྦྱད་པར་བྱ་ཡི། འབྲལ་དུ་བདེ་ཡང་ཡུན་དུ་མི་ཐན་པ་
ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

སྦྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ཡང་གང་ཐན་དང་། །བྱས་ནས་ཐན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེ་ཚུང་ལས་བྱེད་དེ།
བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་ཐན་པ་མེད་པ་མི་བྱའོ། །
རབ་དུ་བྱང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྩ་བའི་གནས་གསུམ་ལ་གནང་
བ་ཡོད་ཀྱང་། མི་ཚངས་པར་སྦྱད་ན་ཐམས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
སྟམ་ན། སྤྱི་ནས་དོན་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་ལ་སྤྱིར་གོམས་པས་
རྒྱན་དུ་སྦྱོད་ཉན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆང་འབྱུང་བ་དང་མི་ཚངས་

བར་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲུལ་དུ་བདེ་བ་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱི་མར་མི་ཕན་
བའི་སྤྱིར་སྐྱོད་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཡི་གའི་དོན་ཡང་། ཕན་
དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡུན་དུའོ། །བདེ་ཡང་ནི་འབྲུལ་དུའོ། །མི་
ཕན་ནི་སྤྱི་མར་དོ། །

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་ལྟར་བའི་གནས་པམ་པ་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དྲག་
ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྤོམ་པ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་གང་། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་
ནི། །པམ་དང་འབྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་
འབྲིང་གིས་པམ་པ་དང་ལྷུང་བར་འཛོག་པར་བྱེད་དེ་འོག་ནས་སྟོན་ཏོ། །ཉོན་
མོངས་པ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་པམ་པ་
དང་འབྲ་བར་དགོངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤིང་ཏ་ལ་བཅད་པ་ལྟར་གསོར་མི་རུང་བ་
ནི་མ་ཡིན་གྱི། ལྷོད་ཞོམ་པ་ལྟར་བཅོས་སུ་བཟུབ་བོ། །

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། མ་དད་པ་དང་མ་གུས་པ་དང་།
ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲིམས་བཞི་པོ་དྲལ་བ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་ལ་སྟོན་པ་བཏང་
ན། ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞིག་ན་གཞི་མ་ནས་
དགོ་བ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ནི་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་
མི་འགྱུར་བས་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

འོན་ཉེས་པ་བཞི་པོ་རང་གང་ཡིན་སྟམ་ན། རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་ཆགས་
པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་མགོན་མེད་

གྲུང་བ་ལ། །སེར་སྣམ་ཚོས་འོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤམས་ཀྱང་
མི་ཉན་པར། །ཁྲིས་ནས་གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་
ཅིང་། །དམ་ཚོས་འབྲུག་སྣང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ཚིགས་སྟུ་བཅད་པ་གཉིས་
གྱིས་སྟོན་ཏེ། །རྐང་བ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་རིམ་བཤམ་བཞེན་ལོ། །

དེའང་རྟེན་པ་དང་བཀྲུང་སྟེ་ལ་ཆགས་པས་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོན་ཅིང་།
ཞེ་སྣང་གིས་གཞན་གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ནི་པམ་པའི་གནས་
དང་པོའོ། །

བདག་ཉིད་ལ་འོར་བའོག་ཅིང་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་བཞེན་དུ་སེར་སྣམ་དང་
སྤྲུག་དོག་གི་དབང་གིས། །གཞན་ཉམས་ཐག་ཅིང་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་
ལ་རུས་བཞེན་དུ་མི་སྟེར་ན། །པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་གཉིས་པའོ། །

ཞེ་སྣང་གིས་ཁྲིས་འབྲུགས་རྣམས་ནས་གཞན་གྱིས་བཤམས་ཀྱང་མི་
ཉན་པར་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཚོག་ན་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་
གསུམ་པའོ། །དུད་འགོ་ལ་བརྟེན་ན་སྣང་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་འོར་བ་ནི་སྣང་ཞིང་སྐྱུར་བ་
འདེབས་ལ། །ཚིག་མཐུན་ལ་དོན་མི་འབྲ་བ་ནི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། །སྟུ་སྟེགས་
པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རང་བཟོས་སྟེ་ལ་ཞིང་སྟོན་ན་པམ་པའི་
གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞེན་པའོ། །

སྐྱི་དོན་ལྟ་བུ་ཉམས་ན་སྤྱིར་གསོ་བའི་ཐབས་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་པམ་བའི་གནས་ལྟ་བུ་ལན་གཅིག་སྤྱད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་གྱུར་ན། དག་སྦྱོང་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ་ལ་
 པམ་པ་བྱང་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱར་སྦྱང་བའི་སྐབས་མེད་དམ་སྦྱོམ་
 ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པ་སྦྱར་ཡང་སྦྱང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པ་ལས་སྤྱིར་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལོ། །

འོན་ཏེ་མོངས་པ་འབྲིང་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཟག་པ་
 འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །ཞེས་བྱ་བ་སྡོམ་ཏེ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་
 མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་དད་བཞིན་དུ་དབང་མེད་པས་ཀླུ་
 རས་འགྲོད་ཅིང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བ་ནི་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཐེག་པ་ལ་ཡང་རུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། འོན་
 པ་དང་སྐྱགས་པ་དང་སེམས་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡན་ཆད་གྱི་
 མདུན་དུ། ལྷག་འཆལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཅོག་བྱར་བསྐྱད་དེ། འདི་སྐད་ཅེས་
 བཅུན་པའམ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
 བ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཞི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་གྱི་མོངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེག་བྱང་སྟེ། དེ་
 དག་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བདག་བཤགས་ཤིང་མཐོལ་ཏེ་མི་འཆབ་ལོ། །
 བཤགས་ཤིང་མཐོལ་བས་བདག་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་མ་

བཤམས་མ་མཐོལ་ན་བདེ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་པོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་དོ། །ཡུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་ངམ། བདག་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ཞེས་
 ལྟོལ། །ཡུལ་གྱིས་སྤྱིས་སྣོམ་པར་བྱེད་དམ། བདག་ཉིད་གྱིས་ཚོས་བཞིན་
 འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤེན་དུ་ལེགས་པར་སྤྱི་བོས་འོད་པར་བགྱིལ། །ཞེས་ལན་
 གསུམ་བརྗོད་དོ། །

ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཚུང་དུས་བསྐྱངས་30པའི་ལྷུང་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
 གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཞེས་བྱ་བ་སྣོས་ཏེ། ལྷག་མ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་གི་ལྷག་མ་སྟེ། ཚུང་དུ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུན་ཅམ་
 མམ་ངོ་ཚ་བ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་གོང་མ་
 བཞིན་དུ་བཤམས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གང་
 གི་འཛོག་སྐྱམ་ན། དེ་དག་དང་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འབྲིང་གསུམ་དུ་རང་གི་
 སེམས་གྱིས་ཞལ་ཆེ་གཙོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་
 སེམས་བཞིན། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་སྐྱུར་
 པོ། །ཡང་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བས་བཤམས་པའི་ཡུལ་གོང་དུ་
 བཤམ་པ་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་ན། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྲ་མ་ལ་འགྲོད་ཅིང་སྤྱིས་

ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་རང་གི་སེམས་ལ་བསྐྱམ་མོ་ཞེས་བཤགས་པའི་
ཐབས་གཞན་བསྟན་ཏོ། །

སྐྱར་གྱི་ཟག་པ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་པོ་ཉིད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། 31།

འདི་མན་ཆད་ཉེས་བྱས་སམ་ལྟུང་བ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས་ཉེས་བྱས་སྐྱུ་འདོད།

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཚོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་
ཏེ། 32 ཉེས་པའོ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྐྱར་དོ། དེ་ཡང་ཉོན་ཞག་སྐྱགས་གཅིག་ལ་ཐ་
ན་ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་ཅམ་མམ། ངག་གིས་ 33 ཚིག་བཞིའི་
34 ཚིགས་སྐྱུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཡོན་
ཏན་བྲན་པ་ཅམ་ཡང་དགོན་མཚོག་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །

ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་འོན་པ་དང་། ལེ་ལོ་
དང་མ་དད་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བའོ། །སྟོམ་ལས་དང་

---

31 Here the phrases དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཚོད། །ཅེས་བྱ་
བ་གསུངས་སོ། ། were taken out and put just before footnote 32 in the running text.

32 ཏེ།] *em.*; སོ།

33 གིས་] *em.*; གི་

34 བཞིའི་] *em.*; བཞི་

བརྗེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བའོ། །ན་ལམ་སེམས་
 འབྲུགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་རྣམས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་
 བར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་ལྟུག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།³⁵ །
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཚོགས་མི་ཤེས་པས། རྟོན་པ་དང་
 བཀུར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་³⁶འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཆགས་སེམས་བྱུང་ན་
 དེ་ལ་སེམས་མི་གཏད་ཅིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་
 བ་ལྷུང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱེ་
 བྲག་སྤར་དང་འབྲེལ། །དེ་སྤོང་བའི་སྤྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །གྲོགས་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བདག་བས་ཀྱན་པ་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པ་བཀུར་སྟེ་བྱ་བར་འོས་པ་ལ། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་དད་གུས་
 དང་བསྟེན་བཀུར་སྟེ་སྟོབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་ན་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་པ་
 བློ་རྒྱུ་ཀྱན་པ་རྣམས་ལ་གུས་མི་བྱེད། །ཅེས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དེས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་
 དག་ནད་འདྲི་བའམ་གཏམ་འདྲི་བ་ལ་སྟོམ་ལས་དང་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་

---

35 Here the phrase ཉེས་པའི་ཞེས་ཀུན་ལ་སྤྱུར་དོ། was taken out and placed right after
 footnote 32 in the running text.

36 བ། *em.*; པའི

བས་མ་བཞོག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བའོ། །ང་རྒྱལ་ལམ་ཁྲོ་
བས་ཉོན་ཏེ་ལན་མ་བཏབ་ན་ལྷུང་བའོ། །ན་བ་དང་སེམས་འབྲུལ་བ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཁྲིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟོན་བཀུར་བྱེད་པ་ལ། ང་རྒྱལ་དང་ངན་སེམས་གྲིས་མི་འགོ་ན་ལྷུང་བར་
སྟོན་པ་ནི། མགོན་པོས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ནི།³⁷
གཞན་དག་གིས་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བ་ལ་ངན་སེམས་གྲིས་
མ་ལྷངས་ན་ལྷུང་བའོ། །སྦྱིན་བདག་འགྲོད་ཀྱི་དོགས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་
ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཚོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཚོས་འདྲི་བ་དང་ལྷུ་བ་
ལ་ངན་སེམས་གྲིས་མི་སྟོན་ན་ལྷུང་བའོ། །གཞན་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
རྣམས་ཡལ་བར་འདོད། །ཞེས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གོགས་པོའམ་
དེ་ལས་གཞན་ཡང་རྩུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་སྟོན་པའི་ཚོས་བྱེད་པ་
སྟོང་བཅེ་བའི་བསམ་བསམ་བཞོག་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་ངན་སེམས་གྲིས་མ་
བཞོག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བའོ། །སྟོམ་ལས་དང་བརྗེད་པ་ལ་

---

³⁷ ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། ཅེས་པ་
ནི།] conj. ; ཞེས་པ་ནི།

སོགས་པས་མ་བརྗེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བའོ། །བཅོས་
སྤྱི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་
ལས་འཆད་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་མཚུངས་
པར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སློབ་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་དང་བཅས་པ་མི་བསྐྱང་བར་གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བར་སྟོན་པ་
ནི། པ་རོལ་དད་ཕྱིར་སློབ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །

སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་ཆུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཅས་པ་
ཅམ་ལ་འཛེམ་པ་བཞིན་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདོར་ན་
ལྷུང་བ་སྟེ། དག་སློང་ལ་བྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་སློང་བ་ལྷུང་བར་
བཤད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་སློང་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་
ན་གནང་སྟེ། གཞན་དབུལ་ཕོངས་རྣམས་ལ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

ཡང་། སློང་བརྗེར་བཅས་ན་མི་དག་མེད། །ཅེས་པ་ནི་གནང་བ་བཀག་
པའི་བྱེ་བྲག་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དག་བ་བཅུ་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡི་ལམ་དུ་ཡང་མི་བྱ་ལ། དག་གི་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་འགྱུར་ན་གནང་ངོ། །ལྷུས་ཀྱི་གསུམ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་།
སློག་གཅོད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་ན་གནང་སྟེ། སེར་སྣ་ཅན་
ལ་སློགས་པ་དང་། སློག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་ན་སློག་

གཙོད་པ། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཚོང་བ་ལྷ་བ་ནག་པོ་ཅན་
 བསད་པ་དང་། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོན་རྗེས། རྒྱལ་པོ་དར་མ་བསད་པ་ལ་སྒྲིག་
 པ་མེད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཐོབ་པ་ལྷ་བུ་ལོ། །མི་ཚངས་པ་
 སྲོད་པ་ནི་མ་གནང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚེན་པོ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་པ་ལུལ་
 ལ་སྐྱད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །

དེ་ནས་ལོག་འཚོ་སྤང་བར་བསྟན་པ་ནི། འཚོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། །
 ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཏུ་ལོག་འཚོ་སྤང་ཞིང་ཡང་དག་
 པའི་འཚོ་བ་དང་ལྡན་པར་རིགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ལོག་
 པར་འཚོ་བ་ཚུལ་འཚོས་དང་། ཁ་གསག་དང་། གཞོགས་སྤོང་ལ་སོགས་པ་
 གཡོ་སྐྱས་འཚོ་ན་ལྷུང་བའོ། །

འཕྱར་ནས་རབ་ཏུ་ཚོད་ལ་སོགས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་འཕྲི་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཚོད་བག་གི་བསམ་པས་མཚོང་བ་དང་།
 གུ་ཅོ་འདོན་པ་དང་། ཚེད་མོ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་གཡེང་བར་བྱེད་
 ཅིང་། གཞན་དག་ཡང་ཚོད་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བའོ། །

གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་གཅིག་ལྷུ་བསྟོད་པར་38སེམས། ཞེས་བྱ་བ་
 ནི། འདི་སྐད་དུ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་འཚོལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡིན་ན།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཕྲི་སྤྲོ་ལས་འདས་པ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཏེ་

---

38 པར་] em.; པའི

གནས་པར་བྱས་ལ། ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ། །ཞེས་
 ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བའོ། །
 དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་39ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་
 དགའ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྐྱོ་
 བར་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནི་རང་གཅིག་སྤུའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་། གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྤོང་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་
 ཚིག་མི་བཅུན་པར་འགྱུར་བའི་ངི་ངད་དང་། མི་སྣུན་པ་དང་གཏམ་ངན་པར་
 འགྱུར་བ། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཤེས་བཞིན་མི་སྤོང་ཞིང་། མི་སེལ་ན་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་བའོ། །བདེན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྟར་བ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་པ་མི་བསྐྱུང་ཞིང་། སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ལྟར་བའོ། །གཞན་གྱིས་ངན་སེམས་གྱིས་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་མི་སེལ་བ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་ཚོས་40མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྟར་ན་ལས་
 འདས་པའི་དོན་བཅའ་བ་དང་། ལྟར་ས་པའི་ཡོན་ཏན་དགའ་ལྷན་མི་བྱེད་ན་
 ལྟར་བའོ། །འདིའི་དོན་འགྲེལ་པས་ནི་གཞོན་པའི་ཐབས་དྲག་པོ་འགའ་ཞིག་

39 རི། conj.; རི་ཉན་ཐོས་གྱི

40 ཚོས། conj.; འཚོས

བྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ཡང་། འཕྲུལ་དུ་པ་རོལ་
པོ་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་ཐབས་དེ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཡང་། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་གཤེ་བ་ལ་སྦྲར་གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་སྦྲར་ཁྲོ་བ་དང་། བརྟེན་
པ་ལ་སྤྱིར་བརྟེན་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སྤྱིར་མཚང་འབྲུ་ན་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བའོ། །

ཁྲོས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་འདོད། །ཞེས་བ་ནི། གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་
ཁྲོས་ཏེ་གཞན་འཚོག་པ་བརློག་པ་ལ་མ་ཞུགས་ན་ལྷུང་བའོ། །

པ་རོལ་ཤད་གྱིས་འཆགས་པ་སྤོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་
གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ། སྤྱིས་ཚོས་བཞིན་དུ་མ་བྱུན་པར་ཤད་གྱིས་བྱང་
བར་བྱེད་ཅིང་བཤུགས་ཀྱང་། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་དང་ལྡན་པས་
བཤུགས་པ་མི་ལེན་ན་ལྷུང་བའོ། །

ཡང་། ཁྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ །ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་ལ་
ཁྲོས་ཤིང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལས། གཉེན་པོ་མི་བསྟེན་ཞིང་འཁོན་དུ་
བརྱུང་ནས་རྗེས་སུ་མི་བཟོད་ན་ལྷུང་བའོ། །

བསྟེན་བཀུར་འདོད་སྤྱིར་འཁོར་རྣམས་བསྟུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེམ་གྲོ་
དང་། བཀུར་སྟེ་དང་། བྲགས་པ་འདོད་པའི་སྤྱིར་སྦྲོབ་མ་སྤྱད་ན་ལྷུང་བའོ། །

ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལེ་ལོ་སྐྱེས་ཏེ་གཉིད་གྱི་
བདེ་བ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་དང་། སྒོས་འབབས་ཤིང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་
མི་སྒོང་ན་ལྟུང་བའོ། །ན་བ་དང་དུབ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཆགས་པས་བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་དགའ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱགས་པོ་
མཛེལ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མང་དུ་འདུས་ཏེ། འདུ་འཇིའི་གཏམ་སྒྲ་ཚོགས་
བྱེད་ཅིང་དུས་ཡོལ་བར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །པ་རོལ་གྱི་ངོ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཡ་
མཚན་གྱི་གཏམ་འདྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་ཅམ་འདེབས་པ་ལ་ཉེས་པ་
མེད་དོ། །

ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དོན་མི་འཚོལ། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
མན་ངག་མི་འཚོལ་མི་བསྐྱོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །ན་སྟེ་མི་རུས་པ་
དང་གདམས་ངག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱུང་གིས་དོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

བསམ་གཏན་སྐྱབ་པ་སྒོང་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་
སྐྱབ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོར་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་དང་། བར་དུ་ལེ་ལོ་དང་།
ཐ་མར་བསྐྱོམས་པས་བྱིང་གོད་བྱུང་ཡང་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་མི་བྱེད་པ་དང་།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་
སེམས་དང་། གཉིད་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གོད་པ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། ཐེ་

ཚོམ་དང་། སྐྱིབ་བ་ལྟ་པོ་བྱུང་ན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་མི་སེལ་ན་
ལྟུང་བའོ། །

བསམ་གཏན་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟ། །ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ཞེ་
བ་ལ་ཆགས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མི་སྐྱོང་ན་ལྟུང་བའོ། །

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
དང་ལྟན་པའི་ཚོས་མཉན་པར་མི་བྱའོ། །གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྐྱོང་ཅིང་གོགས་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྱ་སྟོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཡང་
བཅོམ་པར་བྱ་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་
བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་
གཙོར་གཟུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་ཚུ་ལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བཅོམ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ།
རང་གི་ལྟ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་དོར་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྤྱ་སྐྱོང་ལ་ཆགས་ཤིང་བཅོམ་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །

བཅོམ་མིན་སྤྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་བཅོམ། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་ཀྱང་མི་སྟོགས་པར། སྤྱ་སྟོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟོབ་ཅིང་
བཅོམ་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །

སྤྱི་རོལ་པའི་བྱུང་མཐའ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དགའ་བས་སློབ་ཅིང་།
དེ་ལ་སློམ་གཏོད་པར་ཉེས་འགྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་མངོན་
པར་དགའ་བས་མི་སློབ་ན་ལྟར་བར་སྟོན་པ་ནི། བཅོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་
དགའ། །ཞེས་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སློང་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐོས་ནས། དེའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་མ་མོས་
བས་འདི་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྐྱར་བ་འདེབས་ན་ལྟར་བའོ། །མོས་པ་མེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་
ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སློང་། །ཅེས་པ་ནི། རྟེན་
པ་དང་བཀུར་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྦྱིན་བདག་གི་དོར་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་
ཅིང་གཞན་པ་རོལ་ལ་སློང་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བའོ། །དེའི་སྤྱིར་ཀུ་རེའམ་བཞད་
གད་ཀྱི་སྤྱིར་ཡང་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སློང་པ་སྤང་དོ། །བསྟན་པ་
གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ལུ་སྟེགས་བེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པས་བསྟོད་
ཅིང་སློང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགོ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། པ་རོལ་པོ་ཚོས་འཆད་པ་ལ་
རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཉན་ན་ལྟར་བའོ། །ཚོས་ཀྱང་མི་

གོ་བ་དང་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །

དེ་ལ་སློང་དང་ཡི་གེ་ཉོན་⁴¹། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོས་སྟོན་པའི་སློབ་
དཔོན་ལ་ཁོ་རང་གི་ཚོས་གྱི་དོན་མ་ཉོགས་ཏེ་ཡི་གེ་ཅམ་སྐྱ་བར་བཟང་དོ་ཞེས་
སློང་ན་ལྟར་བཤོ། །

དགོས་པའི་གྲོགས་སྐྱེ་འགོ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས།⁴² སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དགོས་པའི་གྲོགས་དང་། བྱང་པའི་རིམ་གྱོ་
ལ་སོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། ང་རྒྱལ་དང་ཞེ་སྤང་གིས་བསྐྱངས་པས། ས་
རོལ་པོ་ཚོས་དང་དོན་ལ་འགོ་བ་ལ། གྲོགས་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་གྲོགས་
མ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་བཤོ། །ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་གྱིས་མི་
བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟར་བཤོ། །ན་བ་དང་། ས་རོལ་ལ་
མགོན་གཞན་ཡོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

བྱང་པའི་རིམ་གྱོ་བ་སློང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཀྱང་རུང་ལམ་དུ་སྤྱད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་གྱིས་གྲོགས་མ་
བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་བཤོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟར་བཤོ། །བདག་ཉིད་ན་བ་དང་བྱང་པ་ལོག་

41 ཉོན་] em.; བསྟན

42 དཔས་] conj.; དཔའི

གཞན་ཡོད་པ་དང་། བད་ཡུན་རིང་སྟེ་སོ་ན་ཅམ་དུ་འདུག་ན་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །

བད་གཡོག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བས་སྐྱོམ་
ལ་སོགས་པས་གྲོགས་མ་བྱས་ན་སྤྱང་བར་འགྱུར་བས། སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་
བར་མི་བྱེད་པ། །ཞེས་སྐྱོས་སོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་པ་རོལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་མི་དགེ་བའི་
ལས་བྱེད་པ་ལས་བཅེ་བས་སྤྱར་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་མི་སྟོན་ན་ཡང་། བག་
མེད་རྣམས་ལ་རིགས་མི་སྟོན། །ཞེས་སྤྱང་བར་བཤམ་དོ། །

བྱས་ལ་ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས། །ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་ཕན་བཏགས་
ཤིང་བྱས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་མི་བཟོ་སྟེ། ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས་ན་སྤྱང་བའོ། །
རང་ལ་རུས་པ་མེད་པ་དང་། པ་རོལ་སོ་ལན་མི་འདོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་གྱི་སྤྱང་བསང་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། གཞན་དག་ལོར་རམ་ཉེ་
དུ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱང་བྱིས་བྱིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་
བཤམ་ཅིང་སྤྱང་བ་བསངས་ན་སྤྱང་བའོ། །

ལོར་འདོད་པ་ལ་སྤྱིན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། བས་དང་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་
ལ་སེར་སྐྱས་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་ན་སྤྱང་བའོ། །སྤྱིན་རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་
འཕྲོད་པ་སྤྲོང་བ་ལ་མ་བྱིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། ལྷོ་བ་མ་ཚོས་འདོད་པ་
འོང་པ་ལ་མི་འདོམས་ཤིང་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་མི་སྟོན་པ་དང་། མོངས་པ་དེ་
དག་གི་སྤྱིར་སྤྱིམ་བདག་དང་པ་ཅན་རྣམས་ལ་བཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་
ཚོས་བཞིན་དུ་འཚོལ་བར་མི་བྱེད་ན་ལྟར་བའོ། །ཚོས་རྒྱར་འོང་བ་དང་།
བདག་ཉིད་བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་གིས་ཡོ་བྱད་འཚོལ་
བྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་མ་ཐུན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་སེམས་མི་བསྐྱུང་ན་ལྟར་བའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
གཞན་གྱི་སློང་དང་མ་ཐུན་མི་འཇུག་ །ཅེས་པ་འོ། །

ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པ་སྤྲོ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། གཞན་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་ལ་བདག་དང་འཁོར་རུང་བུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རམ། ཐུག་དོག་གིས་
ཡོན་ཏན་བཅབས་སམ། མ་བསྐྱབས་ན་ལྟར་བའོ། །གཞི་དེས་རྒྱགས་པ་
དང་ཁེངས་པ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྷ་
སྟོགས་ཅན་ཚར་གཏོད་པའི་སྤྱིར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

རྒྱན་དུ་འཚམ་པ་ཚར་མི་གཏོད། །ཅེས་པ་ནི། ལྷོ་བ་མ་དག་ཚུལ་སྤྱིམས་མི་
བསྐྱུང་ཞིང་ཚོས་དང་མི་མ་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ། ལྷ་དབབ་པ་དང་། ཚད་བས་
གཅད་པའི་རིགས་ཀྱིས། རྗེས་སུ་མ་བཅོས་ན་ལྟར་བའོ། །བཀའ་སློམ་མི་བདེ་

བ་དང་། གཞི་དེས་འཐབ་བ་དང་ཚོད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ན་ཉེས་པ་མེད་
དོ།

རྩུ་འཕྲུལ་བསྐྱེགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྲལ་ཞིང་
སྐྱེག་པ་བྱེད་པ་སྐྱག་པར་བྱ་བའི་རིགས་རྣམས་སྐྱག་པར་བྱ་བ་དང་།
སེམས་འདུན་པར་བྱ་བའི་རིགས་རྣམས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྐྱེགས་ནས་སྐྱག་
པ་དང་འདུན་པར་མི་བྱེད་ན་ལྟར་བའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱག་པར་
སེམས་འཁྲུལ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོར་བས་ཉེན་བ་དང་། ལྷོམ་པ་མ་
མཚོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་པར་
མི་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་། ཚེན་པོ་དང་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་བྲིས་ཏེ་
རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ན་ཡང་
ཚོས་བཞིན་དུ་སྐྱར་གསོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་དངོས་པོ་བསྟན་ནས། ད་ནི་གནང་བ་དང་།
བཀག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གོང་དུ་བཤའ་བ་རྣམས་གྱི་སྦྱིར་
བསྟན་པ་ནི། ལྷིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་སྦྱིར་དང་། །སེམས་དགོ་བ་ལ་ཉེས་
པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངན་སེམས་ནི་

མེད་གྱི། བདག་དང་མཛེེ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་གཞུག་པའི་
 སྲིད། བདག་གི་བྲིམས་ལ་སྐབས་སྲེ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །བཙེེ་ལྡན་
 འདས་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་ཉེས་པ་ནི་པལ་ཆེར་ཞེ་སྒྲུང་ལས་
 འབྱུང་གོ། །འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་བྱམས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཅི་སྦྱད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་པན་པ་སྦྱད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་རྩུང་བྱང་
 ཅེས་བཤད་པ། དཔལ་པག་མོ་བྱ་བས་མཛེེ་བ་རྗེེགས་སོ། ། །

༄༅། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། བཟོ་ལྷ་ན་སྤྱུ་སྤྱུ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་གྲ་ཏ།
པོད་སྐད་དུ། རོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱུས་པ།
ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །

ཀུན་ནས་དང་བས་སྐྱ་མ་ཡི། །
ཞབས་ཀྱི་པརྫོ་ལ་བཏུད་དེ། །
ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། །
རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་བཤམ་པར་བྱ། །

གང་སྤྱིར་རོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡིས། །
དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྩེས་འབྲངས་གསུངས། །
དེ་བས་དེ་ལ་བརྟུས་པ་ནི། །
ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤམ། །

བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི། །
ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤམ། །
རོ་རྩེ་སྤྱན་ལ་ཁྲོས་པ་ནི། །
ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྣོད། །
བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །
ཚོས་གྱི་ཅུ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །
དེ་སྣོད་བ་ཞི་ལྔ་པ་ཡིན། །

རང་ངམ་གཞན་གྱི་བྱབ་པའི་མཐའ། །
ཚོས་ལ་སྣོད་པ་དུག་པ་ཡིན། །
ཡོངས་སུ་མ་སློན་སེམས་ཅན་ལ། །
གསང་བ་⁴³སྒྲིགས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །

ཕྱང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྔའི་བདག་ཉིད། །
དེ་ལ་བརྟམས་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །
རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །
སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་པ་ཡིན། །

གཏུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པ། །

---

43 བ] em. (with Jampal Dragpa); བར

བྱེད་པ་དེ་ནི་བརྟུ་པར་འདོད། །
མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །
དེར་རྟོག་པ་ནི་བརྟུ་གཅིག་པ། །

སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །
སེམས་སྲུན་འབྱེན་པ་བརྟུ་གཉིས་པ། །
དམ་ཚིག་ལ་44ནི་ངི་བཞིན་རྟེད། །
མི་བསྟེན་པ་ནི་བརྟུ་གསུམ་པ། །

ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱུང་མེད་ལ། །
སྟོད་པར་བྱེད་པ་བརྟུ་བཞི་པ། །
སྒྲགས་པས་དེ་དག་སྤངས་ན་ནི། །
དངོས་བྱུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ཉམས་པས་ན། །
ཉམས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཟུང་བར་འགྱུར། །
དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤོང་འགྱུར་ཞིང། །

---

44 ལ] *em.*; ལས

ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །

དེ་བས་ང་རྒྱལ་བཙམ་ནས་ནི། །

བདག་ཉིད་དད་ལྡན་གུས་པ་དང་། །

མ་འཇུག་པས་ནི་གཟུང་བར་བྱ། །

གལ་ཏེ་ཉམས་ན་སྤྲོ་མ་ལ། །

ལུལ་ལ་སོགས་པས་ངེ་མ་འདག

བདག་ཉིད་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པས། །

སྤྲོ་མ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་བྱས་ཞིང་། །

གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །

བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་ཉེར་བསགས་ནས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །

སྤོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་བྱ། །

༄༅། །ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་པ།

ཉེ་རུ་ཀ་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

རབ་ཏུ་བདེ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །

ཡན་ལག་ཉེས་པ་བདག་གིས་བཤམ། །

དམ་ཚིག་དང་ནི་མི་ལྡན་པའི། །

རིག་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང། །

ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཚུད་པ་ནི། །

ཡན་ལག་ཉེས་པ་གཉེས་པར་བཤམ། །

མ་གསུངས་པ་ཡི་རིག་མ་ལས། །

སྒྲགས་པས་བདུད་རྩི་ཐོབ་བྱེད་པ། །

ཡན་ལག་ཉེས་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །

གསང་ཚོས་ཡན་ལག་ཤེས་གྱུར་གྱིང་། །
གཞན་ལ་མི་སྟོན་ཤེས་རབ་ངན། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་བཞི་བ་ཡིན། །

དད་པས་སེམས་ཅན་ཚོས་གྱི་རྒྱ45། །
གཞན་གྱི་གཏམ་བྱེད་བྱང་ཚུབ་སེམས། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་ལྔ་ལ་ཡིན། །

ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་དུག་པ་ཡིན། །

རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་པར། །
ང་ནི་སྒྲགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །

སྟོད་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
སྤྱི་ཡི་ཚོས་བཤའ་ཡིན་པ་ལ། །

---

45 རྒྱ] conj. (with Jampal Dragpa); རྒྱད

གསང་བའི་དོན་རྣམས་བཤད་པ་ནི། །
ཡན་ལག་ཉེས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན། །

འདི་རྣམས་ཡན་ལག་ཉེས་པ་སྟེ། །
བསྐྱལ་པ་མང་པོར་དཔྱུལ་བར་འགྲོ། །

༡༡། །ཅ་ལྷུང་གི་རྣམ་པ་འདད་དོན་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་འབྲེས་པ་ཡི། །སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །སྟོང་
དམན་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ། །སྟོང་བའི་དོན་རྣམས་བྲི་བར་བྱ། །

ཅ་བའི་སྟོང་བ་བཅུ་བཞི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བཤད་
པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གུན་རྣམ་དང་བས་སྒྲ་མ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་བརྗོལ་བའུང་
དེ། །ཅ་བའི་སྟོང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། །རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱ། །
ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་སྟེང་སྒྲ་མས་46བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོས་གུན་རྣམ་
དང་བའི་བསམ་པས། བདག་གི་སྒྲ་མ་གསུམ་དང་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་ཐ་མི་དད་
དུ་རྟོགས་ཏེ། ལུས་ངག་གིས་ཀྱང་ཞབས་གདན་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་
བའུང་ཅིང་བསྟོད་པའི་དབྱངས་བརྗོད་པའོ། །

བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་སྟེང་སྟེ་མ་སྟེ། སྟེ་རབས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་གང་
ཟག་དམ་ཚིག་ཉམས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་སྟོག་པའི་སྟེར། ཅ་བའི་
སྟོང་བ་བཅུ་བཞི་ནི་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་སྐུར་དོ། །དེ་ཡང་རང་བཟོ་སྒྲངས་
པའི་སྟེར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཅ་བ་ནི་བཅུ་བཞི་པོ་མ་
ཉམས་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་ན་སྐྱག་བསྐྱེལ་

46 བྱེད་སྒྲ་མས་] add.

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷུང་བ་ནི་བརྟུ་བཞི་པོ་ཉམས་ན་འོག་ཏུ་
ལྷུང་བས་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །བརྟུ་བཞི་ནི་གྲངས་སོ། །
རྒྱུད་ནི་དག་ནག་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉེས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བརྟུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་སྲིར་རྗེ་རྗེ་
འཛིན་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲངས་གསུངས། །དེ་བས་དེ་
ལ་བརྟུ་བཞི་ནི། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤད། །ཅེས་བྲམ་སྟེ། གང་སྲིར་ནི་
རྒྱ་མཚན་འཕེན་པའི་ཚིག་གོ། །དེ་རྗེ་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །དངོས་
གྲུབ་ནི་མཚོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་། ལུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་
ཚེན་བརྒྱད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། མན་ངག་སྟེར་བ་དང་།
རྒྱུད་བཤད་པ་གསུམ་སོ། །རྗེས་འབྲང་ནི་སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་ཏེ། ལྷ་མ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་བྱེད་པའོ། །གསུངས་བ་ནི་རྒྱུད་སྟོམ་པ་
འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མཚོད་པ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་ནི། །སླ་མའི་མཚོད་
པ་བརྩམ་པར་བྱ། །དེ་མཉེས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་བས་གང་སྲིར་གྱིས་འཕངས་པ་དེ་
སྲིར་གྱི་དོན་ཏེ། བརྟུ་བཞི་མ་གྲུས་པའོ། །དོན་ནི་ཡང་དག་པར་རྗོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚོག་དང་ལུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སླ་མ་ལ་རག་
ལས་པར་གསུངས་པའི་སྲིར། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་ལྷུང་བ་
ལྷུང་ན། །ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བས་དང་པོར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྲམ་བའདི་ཡིན་ནོ། །སློབ་

དཔོན་གཅིག་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་། མན་ངག་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུད་ཐོབ་
 པ་ནི་གསུམ་ལྡན་ལོ། །གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ལྡན་ལོ། །
 གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཐོབ་པ་ནི་གྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་པའོ། །ཡན་ལག་བདུན་
 ཚང་ན་སྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕམ་པའོ། །ཡན་ལག་བདུན་ནི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་སློབ་དཔོན་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དབང་ཐོབ་པ་
 དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་
 གྱུན་ནས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་ལ་དེར་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་མ་འཇུག་པ་དང་།
 སྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་ལུས་ངག་གི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཡན་
 ལག་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འཚོ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མཇུག་གི་ཡན་ལག་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་ཞིང་འགྲོད་པ་མེད་པའོ། །

བྲགས་སུན་སྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱུང་བའོ། །ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་
 ནི་སློམ་པའོ། །བཤགས་པ་དུས་ལས་འདས་པ་ནི་སྣེ་བའོ། །ཡན་ལག་དྲུག་
 མ་ཚང་བར་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ནི་ཉེས་བྲས་སོ། །སྐྱོར་བའི་བྲོགས་
 གསུང་བཅག་པ་ཅམ་ནི་ཉེས་པ་སྤ་མེའོ། །

དེ་དག་ལ་ཡང་སྣེ་ཡང་གི་གྱེ་བྲག་ནི། གཞི་གསུམ་ལྡན་སྣེ། གཉིས་
 ལྡན་དང་གྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་པ་རུང་ཡང་། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་
 བསྐྱང་བ་སྣེ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུང་ན་འབྲིང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ཉེས་བྲས་
 སོ། །

སྒོ་བ་དཔོན་ལ་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བདག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །

དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུས་པའི་
ཚེར་སྒྲི། དེ་མ་ཡིན་པའི་དུས་སྐུ་ཡང་། ལུས་ངག་གི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ཡུལ་
ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲི། མ་གོ་ན་ཡང་དོ། །རྗེས་སྐུ་ཡི་རང་བ་མེད་པ་དང་། འགྲོད་པ་
ཡོད་ན་ཡང་དོ། །

དེ་དག་གི་བཤའ་ས་པའི་ཐབས་ནི། སྦྱོར་བ་ཡོངས་སྐྱོད་གས་པའི་
པམ་པ་བྱུང་ན་དབང་བསྐྱར་ཡན་ལག་བདུན་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་ཉིད་བཞུགས་ན་
མཁུལ་དང་བསྟོན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ལ་བཤའ་ས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། བསམ་གཏུན་དང་། མཁུལ་དང་། སྦྱིན་སྲིག་དང་།
སྲོག་ཆགས་བྱེ་བའི་སྲོག་བསྐྱབ་པ་དང་། ཚ་ཚ་གདབ་པ་ལ་སོགས་པས་
ཉེས་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་དེ། བྱད་པར་དུ་ངག་གི་ཉེས་པ་བཤའ་ས་པ་ཡི་
གེ་བརྒྱ་པ་དང་། སྐྱེ་བཤའ་ས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་བསམ་གཏུན་ཏེ། ལྷ་
བསྐོམ་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ཉིད་བསྐོམ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཁུལ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱབ་སོ། །བཤའ་ས་པའི་དུས་ཀྱང་ལོ་གསུམ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

ཡུལ་སྒོ་བ་དཔོན་གཉེས་ལྡན་ལ་སྦྱང་བ་བྱུང་ན། གསུམ་ལྡན་གྱི་
བཤའ་ས་པ་ཚད་ཆ་གཉེས་གྱིས་བཤའ་ས། བྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་པ་ལ་སྦྱང་བ་

ལྷུང་ན། གསུམ་ལྡན་གྱི་ཆ་གཅིག་གིས་བཤམས་སོ། །ལྷུང་བ་དང་པོ་ཅུང་
ཟད་བཤད་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་གཉིས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་བཀའ་
ལས་འདས་པ་ནི། །ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་
བར་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ།
།དེའི་བཀའ་ནི་དྲང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་དང་། དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་
དང་། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དུག་དང་། ཚུལ་རྣམ་པ་
བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་གནས་པའོ། །དེ་ལས་འདས་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་དུ་
གཟུང་བ་དང་། དགོངས་པས་བཤད་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསང་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཚོག་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། མ་དང་སྲིང་མོ་བྱ་མོ་སོགས། །འདོད་པ་བས་ནི་
མཉེས་བྱས་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཚོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པར་སྐྱེ་
བཞིན་པར་གཟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ལ་བཞེད་དེ། ཐེག་པ་མཚོག་ལ་གནས་པས་སོ་སོར་ཐར་
པའི་སྒོམ་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སླ་མའི་བཀའ་ལས་འདས་པ་ཡང་
གཟུང་ངོ། །འདི་ལ་ཡང་སྐར་བཞིན་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། གོང་དང་འབྲ་བས་
ཁྱད་པར་ནི་རང་བཞིན་སྣང་བས་མ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། བཀའ་དོན་
རང་ཉིད་མི་གསལ་ཞིང་། དགོངས་པས་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སོང་བའོ། །འདི་

ལ་པམ་པ་མེད་དེ་མ་བཤམས་ན་ལྷུང་བའོ། །གཞན་ཡང་དང་པོ་འདྲའོ།
བཤམས་ཐབས་ཀྱང་དང་པོ་འདྲ་བ་ལས། ལྷུང་བར་དུ་བསམ་གཏན་མཚོག་
ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་བ་ལ། །ཡིད་ནི་ལྷ་ཡི་
ནལ་འགྱུར་གྱིས། །སྤ་མོ་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམས་བས་འདག་མི་རྟོག་བ་ཡིས་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེག། །སེམས་སུན་སྤུང་སྟེ་བསྐྱམ་ལ་བསྐྱབ། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་བ་གསུངས་བས་སོ། །

སྤ་མའི་བཀའ་བཅག་ན་སྤོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་བའི་ལྷུང་བ་དང་། བདེ་
གཤེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་འབྱུང་བས། གཞི་གཅིག་ལ་ལྷུང་
བ་དུ་མ་འབྱུང་བར་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། དམ་བ་དང་པོའི་རྒྱད་ལས། དཔལ་
ལྷན་སྤ་མའི་བྱུགས་སུན་སྤུང་། །ལྷུང་བ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན། །དེ་ཡི་བཀའ་
ལས་འདས་བ་ནི། །ལྷུང་བ་མིག་ཏུ་བརྗོད་བ་ཡིན། །སྤ་མའི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་
ལ། །ལྷུང་བ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བརྗོད། །དེ་ཉིད་རྗོ་རྗོ་སྤུན་དུ་འགྱུར། །ལྷུང་བ་དེ་
ཉིད་རིག་བྱེད་ཡིན། །དེ་ཡི་གྲུབ་བ་མཐའ་སྟོད་ལ། །ལྷུང་བ་མདའ་ཞེས་བྱ་
བར་གྲགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་སོ། །ལྷུང་བ་གཉིས་བ་ཅུང་
ཟད་བཤམས་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་གསུམ་བ་བཤམས་བར་བྱ་བ་ནི། རྗོ་རྗོ་སྤུན་ལ་ཁྲིས་བ་ནི། །
ཉེས་བ་བརྗོད་བ་གསུམ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྗོ་རྗོ་སྤུན་
ནི། སྤོབ་དཔོན་གཅིག་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་དུས་

གཅིག་དུ་ཐོབ་པའོ། །དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བའི་
 སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མངོས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོན་དུ་བཤམ་
 ཏོ། །དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ཚང་ན།སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་
 བ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་ནི་ལྷུང་བ་དང་པོ་དང་འབྲེལ། །འདྲིའི་འབྲས་བུ་གང་
 བའི་དཔྱུལ་བར་འགོ་བས་པམ་པ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་མནར་མེད་དུ་
 འཇུག་པས་ན་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེ་བའི་སྐྱོན་ལ་ལྷུང་བ་ནི་མེད་དེ་ཉེས་བྱས་
 འབྱུང་ངོ། །མངོས་པའི་སྐྱོན་ལ་ཉེས་བྱས་སྡུམ་བས་ཚུང་ངོ། །རང་བཞིན་
 གྱི་སྐྱོན་ལ་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཚུལ་འབྱུང་ངོ། །བཤམ་པའི་ཐབས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་
 ཡོངས་རྫོགས་བྱུང་ན། དོ་རྗེ་སྐྱོན་གྱི་མདུན་དུ་མཇུག་བཤམས་ལ་སྦྱོན་དུ་
 འགོ་བའི་བསྐྱེན་བཀུར་བྱ་སྟེ། གནང་བ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་བཤམ་པ་
 བྱའོ། །གཞན་དུ་ཉེས་པས་སྦྱར་ཏེ། ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤམ་པ་བཞིན་དུ་
 བཤམ་པས་སོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱི་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་དང་པོ་
 བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་གསུམ་པའོ། །

ལྷུང་བ་བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྦྱོང་། །བཞི་པ་
 ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ནི་ཁམས་ཀྱི་
 བསྐྱུས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྫོགས་པས་འཇུག་པའི་དབང་གི་སྤྱད་བསྐྱུས་

བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱམས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་འདོད་
 བའི་སློབ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་བྱམས་པ་དང་སྣོང་རྩེ་དང་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་བྲལ་
 བར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་མནར་
 སེམས་རིམ་པ་དགུ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་ན་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་སྤངས་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་དང་པོ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅི་
 རིགས་སུ་སྦྱར་དོ། །མནར་སེམས་དགུ་དང་ལྡན་ན་ལྷུང་བའོ། །སེམས་ཁོང་
 ནས་འབྱུགས་ན་ནི་སློམ་པའོ། །དུས་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་མདུད་པར་
 འཛིན་བ་ལྷུ་བའོ། །སྦྱོར་བ་ཅམ་ཉེས་བྱས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་སྤོ་མའོ། །
 བཤགས་ཐབས་ནི་སྤོ་མ་དང་དོ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་སོ། །ཉེས་པ་
 སྤོ་བ་ནམས་ནི་ཉེས་པ་འསྐྱོ་བ་ཅད་ཅིང་སྤྱིས་མི་བྱེད་པར་སྤོ་མ་པ་དང་།
 མཚུལ་དང་སྤོ་བཤགས་དང་། སྤོ་བ་ཆགས་གཞན་འཆེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 སོགས་པས་འདག་གོ། །སྤོ་བས་སུ་བསྐྱུ་47བ་ནི། །ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམ་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ལ་མ་དད་པ་བསྐྱོག་པ་དང་། གཞན་སྤྲིག་པ་ལས་
 སྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་ངག་གིས་སྤོང་བ་ལྟར་སྦྱོན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྷུང་
 བ་བཞི་པའི་བཤགས་པའོ། །

47 བསྐྱུ། em.; ལྷུང

དེ་ནི་ལྷུང་བ་ལྲ་བ་བཤད་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་ཚ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །དེ་
 སྤོང་བ་ནི་ལྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་དང་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །སྤོང་བ་ནི་སྤོང་ཅིང་དོར་བའོ། །ལྲ་བ་ནི་གྲངས་ཡིན།
 དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཉིད་དང་ཀུན་
 རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྤོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མ་དང་
 ཅིང་ཞེ་སྤང་པས་སྤང་ན་ལྷུང་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀུན་ལྷ་བྱ་ཡང་། རིག་མའི་སྤོན་དང་། ལག་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འདོར་
 བར་མི་བྱ་ཞིང་དོར་ན་ཡང་ལྷེས་སྤང་བར་བའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་མཁན་པོས་
 བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གྲང་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱར་པོ། །བཤད་པས་མི་དོན་
 དམ་དོར་ན་སྤོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམ་སྤོན་འཇུག་དོར་ན་བསྐྱར་ལ་སྤང་དོ། །ལྷུང་
 བ་ལྲ་བའོ། །

ལྷུང་བ་དྲུག་པ་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ། །ཚོས་ལ་སྤོང་
 བ་དྲུག་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་རང་ནི་སངས་རྒྱས་པའོ། །གཞན་ནི་
 ཕྱི་རོལ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་བྱུང་
 མཐའ་ལ་སྤོང་བར་མི་བྱ་ལ། རང་གི་སྟེ་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་སྤོང་ན་ལྷུང་
 བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རིང་བའི་རྒྱ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་
 ལའང་སྤོང་མི་བྱ། །ཞེས་བ་དང་། བྱུང་བའི་མཐའ་ཡིས་སྤོ་བསྐྱེད་ཕྱིར། །ཕྱི་
 རོལ་བ་ཡང་ལམ་ཚོལ་ཞུགས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤོང་མི་བྱ། །ལམ་ཞུགས་ཉན་

ཐོས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟུན་པ་དང་།
 ལྷ་བ་ངན་པ་སྲུན་དབྱུང་བ་དང་། བན་པའི་བསམས་པས་སྦྱང་བ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་གསང་སྤྲུགས་ལས་
 གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྦྱངས་ནས་
 སྦྱང་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྲར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་བ་ནི་
 48 ལྷུང་བའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སྒྲོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལ་ཉེས་བྱས་
 སོ། །སྤྱི་དོལ་པའི་ལ་ཉེས་བྱས་སྤོལ་པའོ། །འདིར་ཡང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་སུ་
 ཅི་བར་བྱའོ། །བསྐྱང་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་ལོག་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
 དོན་དང་དགོངས་པ་སྣ་ཚོ་གསུངས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་
 ཤེས་པས་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་བཤུགས་པས་འདག་གོ། །ཉེས་པའི་སྤྱི་བྲག་
 གིས་དམ་ཚིག་ལ་བཤུགས་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྲུན་སྤུང་བས་འདག་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་དུག་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་བདུན་པ་བཤུགས་པར་བཞེད་ན། ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་སེམས་
 ཅན་ལ། །གསང་བ་49 སྒྲོགས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་
 ལ་མ་སྒྲིན་པ་ནི་ཚོགས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། ཟབ་པས་འདིགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་དང་།

48 །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་བ་ནི། *em.*; །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། སྦྱང་བ་ནི

49 བ། *em.* (with Jampal Dragpa); བར

ཉམས་པས་མ་སྐྱོན་པ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་དབང་གོང་མ་མ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལོག་སྲིད་ཅན་སྣོད་ཁ་
 སྐྱབ་50ལྟ་བུ་ཐབས་སྣ་ཚོ་གས་གྱིས་བཏུལ་ཡང་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པའོ། །བཞི་
 པ་ནི་ཟབ་མོའི་ཚོས་ལ་སྐྱག་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་
 པའོ། །

གསང་བ་བསྐྱགས་པ་ནི་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་ལ་མ་སྐྱོན་པར་ཤེས་བཞིན་
 སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཚོས་སྟོན་ན་ལྷུང་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་51དབང་གོང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྟོན་ན་སྐྱེ་བའོ། །
 གསུམ་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ན་ལྷུང་བའོ། །ཟབ་པས་འཇིགས་པ་ལ་ཟབ་མོའི་
 དོན་སྟོན་ན་ཉམས་བྱས་སོ། །སྦྱང་རྗེས་སྟོན་ན་ཉམས་པ་ཚུང་ངོ། །ཞིང་དང་
 བསམ་པས་སྐྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །བཤགས་པའི་ཐབས་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་
 དང་། དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། མཇུག་ལ་སོགས་པས་
 བཤགས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བ་ནམས་ཤེས་ཚེའོ། །དེ་
 སྐད་དུ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱ་གྱ་རི་བས། སྣོད་མ་ཡིན་ལ་གསང་མི་

50 སྐྱབ་] *em.*; ལྷུབ

51 ལ་] *add.*

བསྐྱབས་པ་52། །སྒྲིབ་དང་མ་སྒྲིབ་རིམ་པ་རྣམས། །ལྷུང་མའི་ཚེ་མོ་བད་
 53སྐྱོར་སོགས། །མཁས་པས་རྟོགས་པ་54པར་མི་བྱེད་ན། །གལ་ཏེ་འདོད་
 པའི་བསམ་པས་ལྷུགས། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་སྟེ།55།སྦྱིང་རྗེ་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་
 ཡང་། །སྦྱོམ་ལས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཚུང་། །རྒྱ་ཐབས་སྦྱོབ་མའི་ཉེས་པ་ལོ། །
 དབང་བསྐྱར་ཚོགས་འཁོར་ལ་སོགས་དང་། །མཇུག་དག་56གི་བཤུགས་
 པས་བསྐྱམ། །གཞན་དུ་སྦྱེས་བུ་ཐུགས་བརྟུག་ཅེས་སོ། །ལྷུང་བ་བདུན་པ་
 ཚུང་བཅུ་ཅེས་བཤུགས་པ་ལོ། །

ལྷུང་བ་བརྒྱད་པ་བཤུགས་པ་ནི། ལྷུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྔའི་བདག་ཉིད། །
 དེ་ལ་བརྟུས་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤུགས། །ལྷུང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་སྦྱ་སྟེ། དེ་དག་གྲུང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷུང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད།
 ཚོར་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། འདུ་ཤེས་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས། འདུ་བྱེད་དོན་
 ཡོད་གྲུབ་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷུང་པོ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་

52 བསྐྱབས།] em. (with Jampal Dragpa); སྐྱོབས

53 བད།] em.; ལྷུང

54 རྟོགས།] em. (with Jampal Dragpa); རྟོག

55 དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་སྟེ།] add.

56 དག།] conj.; དག

བས། སངས་རྒྱལ་ལྷའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་
 ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ནི་རིམ་བཞིན་བཞུགས། །དང་པོ་སྐྱེ་ཡི་རྗེ་རྗེ་
 ཉིད། །གཟུགས་སྤང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་འབྲེལ་པ་ལས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འོད་
 གསལ་བ་རྣམ་པར་57མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་
 བརྟམ་པ་ནི། གསོད་པ་དང་བཅིང་བ་དང་ངན་པའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་
 བསྐྱུང་བར་གནས་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་རྣམ་སྲུ་ལྟ་སྟེ་སློད་པ་དང་། ཡན་
 ལག་ལ་སོགས་པ་མ་རུང་པར་བྱེད་ཅིང་། མ་སློལ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 ལྷུང་བའོ། །འདིར་ཡང་ཆེ་འབྲིང་དང་ཡན་ལག་གི་གོང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ནད་སེལ་བ་དང་། ལྷ་མ་དང་དགོན་མཚོག་གི་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བཤད་གསུངས་པའི་ཐབས་ནི་
 ལྷའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་ཚིམ་པར་
 བྱའོ། །ལྷུང་བ་བརྒྱད་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་དགུ་པ་གསུངས་58པ་ནི། རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་
 རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་དག་པའི་
 ཚོས་ནི། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདག་མེད་པ་

57 པར། *em.*; པ

58 གསུངས། *em.*; གསུང

གཉིས་དང་། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་པོ། །དེ་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཉག་པ་དང་། གཅིག་སྤུང་འདོད་པ་དང་། ལྷ་དང་དབང་སྤྱད་ལ་
 སོགས་པར་སྐྱབ་དང་། རང་གི་སྡེ་པས་དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 དང་། རྣམ་འགྲུབ་སྟོན་པ་གཞན་དབང་སྟོང་བ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་འབྲུལ་པར་བྱས་པས། འདི་ཅི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བཀའ་འམ་བདུད་ཀྱི་ཚིག་ཞེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ།
 འདིར་ཡང་ཡན་ལག་སྟེ་མ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཤུགས་པའི་ཐབས་ནི་
 ཚོགས་པ་ལ་བཤུགས་ལ། སྤྱིས་བསྐྱམ་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །
 ལྷུང་བ་དགུ་བའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་བཅུ་པ་ནི། གདུག་ལ་ཉག་ཏུ་བྱམས་སྟུན་པ། །བྱེད་པ་དེ་
 བེ་བཅུ་པར་འདོད། །ཞེས་བྱ་བ་བཤུགས་དེ། གདུག་པ་ཅན་ནི་བདུད་དང་སྤྱ་
 ཉེགས་དང་། སྤྱི་རོལ་རྒྱལ་བ་རྒྱུགས་པ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལོག་སྤོང་
 ཅན། ལྷ་མ་དང་དགོན་མཚོག་དང་སེམས་ཅན་པལ་པོ་ཆེ་ལ་གཞོད་པར་
 བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འབྲུ་བའོ། །དེ་སྟེ་བྱ་ནི་སྟོང་རྗེས་བསྐྱུ་
 པའི་དངོས་པོ་བཞི་59དང་། ལྷུ་འབྲུལ་དང་། དག་ཤུལ་གྱི་སྟོན་པ་དང་།
 མདོན་སྟོན་གྱིས་མི་འདུལ་ཞིང་། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྟོན་གཏན་དུ་བྱེད་ཅིང་
 བསྟེན་བཀུར་གྱི་སྤྱིར་དགའ་བར་བྱེད་ན་སྤུང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྟོང་རྗེ་

59 བསྐྱུ་པའི་དངོས་བཞི།^{em.}; བསྐྱུས་པའི་དངོས་བཞི

ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །གདུག་པ་ཡལ་བར་མི་དོར་ཏེ། །རྩེ་འབྲུལ་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པས་འདུལ། །གཞན་དུ་སྒྲུ་མ་དགོན་མཚོག་སྤངས། །ཞེས་བཤམ་
དོ། །ཡན་ལག་ནི་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལས་ལྡང་བ་ཡང་ཚོགས་པ་ལ་
བཤམས་ཏེ། རྩོན་ལས་བཞིས་འདུལ་བར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་བརྟུ་བའོ། །

དེ་ནི་ལྷུང་བ་བརྟུ་གཅིག་པ་གསུངས་60པ་ནི། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་
ཚོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བརྟུ་གཅིག་པ། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མིང་
སོགས་བྲལ་བའི་ཚོས་ནི། མིང་དང་ཚིག་དང་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་
བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ། འོད་གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེར་རྟོག་པ་
ནི་མིང་དང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བར་བྱར་ཡོད་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཟབ་
མོའི་མདོ་དོན་61སྟོ་གོས་ངན་པའི་དྲི་མས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཆད་62པའི་
ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ལྷུང་བའོ། །ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པ་སྒྲུ་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བཤམས་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་ལོག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷུང་བ་བརྟུ་གཅིག་པའོ། །

---

60 གསུངས་] *em.*; གསུང

61 དོན་] *em.*; འདོན

62 འཆད་] *conj.*; ཆད

དེ་ནས་ལྷུང་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་63པ་ནི། སེམས་ཅན་དད་དང་
 ལྡན་པ་ལ། །སེམས་སུན་འབྲེན་པ་བཅུ་གཉིས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་
 བོ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཆེ་སེམས་སུན་འབྲེན་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 སྐོར་ཞུགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བས་ལུས་ཀྱིས་བག་མེད་བར་སྤྱོད་ཅིང་འདི་ལྟ་
 བུ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནང་ཞིང་འདིས་མི་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངག་གིས་
 ལུ་ཙམ་དུ་སྤྲུས་པས། གཞན་མ་དད་ཅིང་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྤྱོད་དེ། མ་ཞུགས་
 བ་རྣམས་མི་འཇུག་ཅིང་། ཞུགས་པ་རྣམས་སྤྲོག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བའོ། །
 ཡན་ལག་གྲང་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཤམས་པའི་ཐབས་ནི།
 མཇུག་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་དམ་པ་གཅིག་ལ་བཤམས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་
 བསྐྱམས་ཏེ། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་64པས་རྗེས་སུ་གཟུང་
 བར་བྱའོ་ཞེས་བཤམ་དོ། །ལྷུང་བ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

ད་ནི་ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་པ་བཤམ་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཚིག་ལ་65ནི་རི་
 བཞིན་རྟེན། །མི་བསྐྱེན་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དམ་ཚིག་སྤར་

63 གསུངས། *em.*; གསུང

64 བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས། *conj.*; དེ་ཉིད་ལ་སོགས།

65 ལ། *em.*; ལས

བཤད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱའོ། །རི་བཞིན་རྟེན། མི་བསྟེན་པ་ནི།
 དེ་དག་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བེལ་གྱིས་ཉོན་པ་དང་། མི་ཤེས་
 པས་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་ཉེས་པ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་པར་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་
 ལྷུང་བའོ། །འོ་ན་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་ཚིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་ལ།
 བཅུ་གསུམ་པ་ཁོ་ན་ཅིའི་སྲིར་འཛོག་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་
 ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་སྲིར། ལྷུང་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
 སྲིར་མ་གྲུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བའི་རྒྱས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཁྱད་དུ་
 གསོད་ཅིང་། སྲིར་འཚོས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པའི་ལྷུང་བའོ། །
 མི་ཤེས་པས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ནི་མི་མཁས་པའི་ལྷུང་བའོ། །དེ་ལ་མཁས་པའི་
 ལྷུང་བ་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ལྷུང་བ་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཉེས་
 པ་བྱུང་ཡང་བཤགས་ཤེས་པས་བྱིས་ཡང་ལ། ལྷན་པོས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ནི་
 བཤགས་མི་ཤེས་པས་བྱིས་སྲིའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཁས་པས་སྒྲིག་པ་
 བྱས་པ་རྣམས་སྒྲིན་འབྲལ་ལ་འབྱང་། །མི་མཁས་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཐུར་
 དུ་འགྲོ། །ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཚུང་ཡང་གཉིང་དུ་འགྲོ། །དེ་ཉིད་སྒོད་དུ་བྱས་ན་
 ཆེ་ཡང་མཁའ་ལ་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མཁས་པས་
 སྒྲིག་པ་བྱས་པ་རྣམས། །བཀའ་སོགས་བསྐྱེད་ཉེ་ཤིང་། །ལྷན་པོས་སྒྲིག་
 པ་ཅི་ཡང་མིན། །རང་བཞིན་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མི་བསྟེན་བ་སྟེ། བུམ་པའི་
 དབང་ལ་མཚོན་ན་སྐྱའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པ་དང་། གསུང་
 གི་དམ་ཚིག་གངས་ཀྱི་བསྟེན་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རང་སྟེ་བསྐྱོམ་
 པའམ། སྟོང་ཀར་ཐུག་མཚོན་ནམ་ས་བོན་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཉིན་ཞག་
 ཐུགས་གཅིག་ལ་དེ་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བ་དྲན་བ་ཅམ་མི་བྱེད་ན་ལྟར་
 བཤོ།

གཞན་ཡང་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ཤ་ལྟ་བུ་དུ་ཅི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 པ་ལ། མི་གཙང་བའི་རྗེས་སུ་བལྟས་ཏེ་བཙོག་པར་ལྟ་ན་ལྟར་བཤོ། །ཡན་
 ལག་ནི་སྟར་བཞིན་ནོ། །བཤམས་ཐབས་ནི་ལྟར་བ་སོ་སོའི་བཤམས་ཐབས་
 ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་བཤམས་ཐབས་དེ་བསྟེན་ཏེ་གཉིས་ལྟ་བུ་
 བྱའོ། །བཤམས་66པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉེས་པ་རྒྱང་བར་འགྱུར་བའི་
 བཤམས་པའི་ཐབས་ནི། བཤམས་དང་དམ་དང་བཟུ་བ་དང་། དབྱུང་དང་
 བསྐྱོག་དང་དམིགས་པས་སྟོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལས།
 འདྲིར་དམ་བ་ཅམ་བཤམས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོད་ཀྱི་ཐུན་མགོ་ལ་ཉེས་ལྟར་ཐམས་
 ཅད་བཤམས་པའི་བསམ་པས། ལག་པ་དོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྟར་བའི་སོར་མོ་བཟུ་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་བཟུར་བསམས་ཏེ། དེའི་ལྟགས་རལ་གྱིར་
 གྱུར་བ་ལས་སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དམ་བར་བསམ། བཟོ་བཞན་ཉལ། ཞེས་

---

66 བཤམས] conj.; མཁས་པས་བཤམས

སོགས་པ་སྟེ། ཀར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པའི་པན་ཡོན་
 བསྟན་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། བདག་བདེ་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་སྦྱ་
 མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས་བྱ་ཞིང་། སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཐུན་མོང་བ་ནས་
 བཟུང་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒོམ་པའི་བར་དུ་མཐོས་ཏེ། མ་ཉམས་པར་
 བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དོ། །ཞེས་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བའི་ཅུང་
 ཟད་ཅུ་མ་བཤད་པའོ། །

ཡན་ལག་ཉམས་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། མཚོན་པར་བརྗོད་པ་དང་།
 བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ལྷུང་བ་དངོས་དང་། ལྷུང་བའི་འབྲས་བུའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། ཉེ་རུ་ཀ་དང་སྦྱ་མ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཤད་
 པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། རབ་རུ་བདེ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་
 བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་རབ་རུ་བདེ་བ་ནི་འཛིག་ཉེན་དང་
 འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་གིས་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པས་ན་དམ་ཚིག་ལ་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །
 འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡན་ལག་ནི་

དངོས་གཞི་མ་རྗེས་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད། ཡང་ན་རྩ་བ་བརྩ་
 བཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་སྣོམ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་པོ་འདི་ཡན་ལག་
 བདུན་མ་70ཚང་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཡིན། ལྷེ་ཡང་མཉམ་བས་ཡན་ལག་
 ཞེས་བྱའོ་གསུང་། འདི་ནི་རྩ་བ་བརྩ་བཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཡན་ལག་
 ཡིན་ནམ་ཡང་སེམས། ཉེས་པ་ནི་ལྷུང་བ་སྟེ། སྣོམ་པོ་དང་ལྷེ་བ་དང་ཉེས་
 བྱས་སྤོམ་འོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་བ་དངོས་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་ཚིག་དང་ནི་
 མི་ལྡན་པའི། །རིག་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། །ཞེས་བྱའོ། །དམ་ཚིག་
 དང་མི་ལྡན་པའི་རིག་མ་ནི་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་གསང་མི་སྲུབ་
 པ་དང་། ལྷགས་པ་བདག་ཉིད་ལ་མི་དད་པ་དང་། སྤང་པོ་ཅན་ལ་སོགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་བསྟེན་71པར་བྱེད་ན་ཡན་ལག་
 གི་ལྷུང་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་བརྩ་བཞི་པོ་བཞིན་ཡན་ལག་བདུན་ཅི་རིགས་སུ་
 བརྩེའོ། །ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ཅམ་བྱུང་བ་ནི་སྣོམ་པོའོ། །བཤམས་པ་དུས་
 ལས་འདས་པ་ནི་ལྷེ་བའོ། །སྣོར་བའི་གྲོགས་ཅམ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །དྲི་མ་

---

70 མ] *add.*

71 བསྟེན] *em.*; བསྟེན

ལས་ལྡང་བ་ནི་ཚོགས་པ་ལ་72བཤགས་པའོ། །རིག་མ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་
བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྡང་བ་བདུན་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་
གོ་གསུང་ངོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་བཤགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཚོད་པ་ནི། །ཡན་ལག་ཉིས་པ་གཉིས་
པར་བཤགས། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་མཚོད་པ་དང་། དཔལ་
བོའི་སྟོན་མའི་དུས་སུ་ཚོད་པ་སྟེ། སྟན་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཡན་ལག་གི་ལྡང་བའོ། །
གཞན་སྡེ་མ་དང་འདྲའོ། །ལྡང་བ་ནི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་བཤགས་ཤིང་། ཚོགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བྱའོ། །ཚོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་ཚོད་པ་ནི། འན་འདྲ་བ་
སྟེ་73ཕྱོགས་མ་ཐུན་འོ། །འདི་ནི་ལྡང་བ་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །གཉིས་
པའོ། །

མ་གསུངས་པ་ཡི་རིག་མ་ལས། །སྡེ་གས་པས་བདུད་ཚི་ཐོབ་བྱེད་
བ། །ཡན་ལག་ཉིས་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་མ་གསུངས་པ་ནི་
རྒྱད་ནས་མ་གསུངས་ཤིང་དམན་པའི་བྱད་མེད་ངོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་ཉིས་པའོ། །གཞན་སྡེ་མ་དང་འདྲའོ། །
ལྡང་བ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་དང་འདྲ་བའོ། །འདི་ནི་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡན་
ལག་གོ། །ཡན་ལག་གསུམ་པའོ། །

---

72 ལ། *em.*; ལས

73 རྟེ། *conj.*; དེ

དེའི་རྗེས་སྟེ། གསང་ཚོས་ཡན་ལག་ཤེས་གྲུང་གྲང་། །གཞན་ལ་མི་
སྟོན་ཤེས་རབ་ངན། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་བཞི་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསང་བའི་ཚོས་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་དོན་ཤེས་གྲང་། བསྟོན་བཀུར་དོན་
དུ་གཉེར་བས་སློབ་མ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་སྟོན་པ་དང་། དཔེ་བཅུད་ཀྱིས་
མི་སྟོན་ན་ལྟར་བཤོ། །ཚོས་དེས་སློབ་མ་ལ་མི་པན་པ་དང་། གཞོད་པར་
དགོངས་ནས་མི་སྟོན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྡང་བ་ནི་དམ་པ་གཅིག་ལ་
བཤགས་ཏེ། སྤྱིས་སྟོན་ལྡན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བཅུ་གཉིས་པའི་
ཡན་ལག་གོ། །ཡན་ལག་བཞི་པའོ། །

ཡན་ལག་ལྔ་པ་ནི། དད་པས་སེམས་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་74། །གཞན་གྱི་
གཏམ་བྱེད་བྱང་ཚུབ་སེམས། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་ལྔ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་75བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བདག་ཉིད་ལ་འདྲི་ན། ལན་མི་འདེབས་པར་
ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྲེ་མའི་གཏམ་བྱེད་ན་ལྟར་བཤོ། །ལྡང་ཚད་ནི་ཐ་
མལ་པ་ཐེག་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ཡང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡན་
ལག་ལྔ་པའོ། །

---

74 རྒྱ། conj. (with Jampal Dragpa); རྒྱད

75 རྒྱ། conj. (with Jampal Dragpa); རྒྱད

དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་རྒྱག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཛིན་ཏེ།
 ལུས་ངག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་ནས། རང་གི་དོན་གྱི་ལྷ་འཇམ་ལས་འདས་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཟབ་མའི་དོན་གྱིས་འཇིགས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པའི་གང་ཟག་གོ། །དེའི་ནང་དུ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་སྐྱོད་བདུད་ཅི་ལྟ་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཉན་པ་རང་གི་སྐྱོད་པ་མི་བྱེད་པར་ཞག་བདུན་འདས་ན་
 ལྷུང་བ། གཞན་སྣ་མ་དང་འདྲའོ། །དགོས་པའི་དབང་དང་གཞན་དད་པར་
 བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད། འདི་ནི་བདུན་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་
 གོ། །ཡན་ལག་རྒྱག་པའོ། །

དེའི་རྗེས་སུ། རྣམ་འགྲུབ་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་པར། །ང་ནི་སྣགས་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་
 འགྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་གསང་སྣགས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་།
 རྗོགས་པའི་རིམ་པའོ། །མི་ཤེས་པ་ནི་དེ་བསྐྱོམ་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས་
 པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ང་ནི་སྣགས་པའོ། །ཞེས་སྐྱ་ན་ལྷུང་བའོ། །ལྷུང་
 ཚད་ནི་དམ་པ་གཅིག་ལ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱེད་རྗོགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པའོ། །ཡན་ལག་བདུན་པའི་བཤགས་པའོ། །

བརྒྱད་པ་གསུངས་76པ་ནི། ལྷོད་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
 སྤྱི་ཡི་ཚོས་བཤའ་ཡིན་པ་ལ། །གསང་བའི་དོན་རྣམས་བཤའ་པ་ནི། །ཡན་
 ལག་ཉེས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཟབ་མེའི་དོན་བསྟན་
 བའི་ལྷོད་མ་ཡིན་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ། སྤྱི་ཚོས་མི་སྟོན་པ་དང་། ཉེད་པ་
 དང་བཀུར་སྟེ་ལ་དམིགས་ནས་གསང་བའི་ཚོས་སྟོན་ན་སྤྱང་བའོ། །ཡུལ་
 དང་བསམ་པ་དང་དུས་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཉེས་པ་སྤྱི་བ་དང་། ཡང་བ་
 དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་བདུན་པ་དང་
 བཅུ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །

དོན་གསུམ་པ་སྤྱང་བའི་འབྲས་བུ་ནི། འདི་རྣམས་ཡན་ལག་ཉེས་པ་
 ཉེ། །བསྐྱལ་པ་མང་པོར་དཔྱུལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་ཉེས་
 པ་གཅིག་ལ་ལོ་གསུམ་དུ་མ་བཤའ་པར་དུས་ལས་འདས་ན། བསྐྱལ་པ་
 མང་པོར་དཔྱུལ་བར་འགྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིགས་པའི་བསམ་པས་མི་ཉམས་
 པར་བྱ་ཞིང་། ཉམས་ན་ཡང་འགྲོར་པ་ཅི་ཡོད་པས་སྤྱར་དུ་བྱི་མ་ལས་སྤྱང་
 བར་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཉེས་པ་རུང་ཟད་ཅམ་བཤའ་བ། །འབྲུའི་དགོ་སྟོང་དོ་
 རྗེ་རྒྱལ་པོས་ཉེ་བར་སྤྱར་བའོ། །རྫོགས་སོ། ། །